بنەماکانی پێرست و پۆلێن

لە کتێبخانەو بنکە زانیارییەکاندا

شێرزاد سەعید محەمەد

منتدى إقراء الثقافي

بنەماكانی پێڕست و پۆلێن
لە كتێبخانە و بنكە زانیارییەكاندا

سەرچاوەیەكی تیۆری و پراكتكییە، لە بواری پێڕست و پۆلێندا

لە ڕێگایەوە فێری چۆنییەتی پێڕست و پۆلێن دەبیت، بە ئاسانترین شێوە

شێرزاد سەعید محەمەد

سلێمانی

٢٠١٠

بنەماکانی پێڕست و پۆلێن

لە کتێبخانە و بنکە زانیارییەکاندا

- ❖ نووسەر: شێرزاد سەعید محەمەد
- ❖ بابەت: لێکۆڵینەوە
- ❖ پیتچنی: نووسەر
- ❖ هەڵەچنی: سنەوبەر کەریم
- ❖ نەخشەسازیی بەرگ: جەبار سابیر
- ❖ نەخشەسازیی ناوەوە: ڕێبین مەجید
- ❖ سەرپەرشتیاری کتێب: کارزان عەبدوڵڵا
- ❖ زنجیرەی گشتیی کتێب: (٧٣٦)
- ❖ تیراژ : (٥٠٠) دانە
- ❖ چاپخانە: چاپخانەی کەمال
- ❖ نرخ: (٢٥٠٠) دینار
- ❖ ژمارەی سپاردنی (١٢١٤)ی ساڵی ٢٠١٠ی وەزارەتی ڕۆشنبیریی و لاوانی دراوەتێ.

پێشەکی

دوای زیاتر لە (١٨) ساڵ خزمەتکردن لە بواری کتێبخانەو زانیارییەکاندا، بە تایبەتیش لە بواری پێرست و پۆلێنکردندا، دوای ئەوەی لە چەندەها کتێبخانەی کوردستاندا کارمکرد، چ وەك ئەمینداری کتێبخانە یاخود وەك مامۆستا، فێرکردنی زانیاری کتێبخانەو گەیاندنی بە فەرمانبەران و هاوڕێ و هاوکارەکانم لە کتێبخانەکانی کوردستاندا، سەرنجی ئەوەمدا کە گەورەترین کێشە لە فێرنەبوونی زانستی کتێبخانەدا، نەزانین و نەشارەزای بوون بەو سەرچاوانەی کە زانستەکانیان پێنووسراوە، کە زۆربەی سەرچاوەکانی ئەو بوارە بە زمانی عەرەبی و ئینگلیزییە، لەلایەکی تر ئەو زانستانە وەك زانستەکانی تر لە هیچ قۆناغێکی پێش قۆناغی ئەکادیمی ئەم بوارە (مەبەستمان بەشی زانیارییەکان و کتێبخانەیە)، ناخوێندرێت، بۆیە کاتێك کە خوێندکاران لەم بەشە وەردەگیرێن (یاخود ئەو فەرمانبەرانەی بەشداری خولەکانی فێربوونی ئەم زانستە دەکەن) هیچ زانیارییەکی ئەوتۆیان نییە و درەنگ ئەم زانستە وەردەگرن.

بۆیە بەدرێژایی ئەو ماوەیەی لەو بوارەدا کاردەکەم بە بەردەوام هەوڵمداوە بابەتی جۆراوجۆرو بەسوود پێشکەش بە هاوڕێیانم و خوێندکارە خۆشەویستەکانم بکەم، چ لە رێگای وتارو لێکۆڵینەوە یاخود لە رێگای سیمینارو کۆنفرانسەکانەوە بێت. یاخود لە رێگای چاپکردنی کتێبەوە بێت.

خوێنەری خۆشەویست: ئەم سەرچاوەیەی بەردەستان، دووەم کارمە لەبواری چاپکردنی کتێب لەبواری زانستی زانیارییەکان و کتێبخانەدا، کە هەوڵی یەکەمم ئامادەکردنی فەرهەنگێك بوو لەو بوارەدا بە ناونیشانی فەرهەنگی (کتێبخانە)، کە بەیەکەم فەرهەنگ دادەنرێت لەو بوارەدا کە زانیارییەکان تێدا بە زمانەکانی (کوردی و عەرەبی و ئینگلیزی) بڵاوکراوەتەوە. لەلایەن دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم بڵاوکراوەتەوە.

ئەم سەرچاوەیەی بەردەستتان کە بە ناونیشانی (بنەماکانی پێڕست و پۆلێن)ە، هەوڵمداوە تێیدا هەموو ئەو زانیاریانە بخەمەڕوو کە خوێنەدکاری بەشی زانیارییەکان و کتێبخانە، فەرمانبەرانی کتێبخانە پێویستیان پێیەتی، یاخود هەرکەس بیەوێت کە بنەماکانی زانیارییەکانی گەشە پێبدات لەبواری زانستی زانیارییەکان و کتێبخانە و چۆنییەتی بەکارهێنانی سیستەمەکانی پێڕست و پۆلێنی جیهانی، یاخود بۆ چۆنییەتی پێڕست و پۆلێنی کتێبخانە تایبەتیەکانی ماڵەوەمان. هەوڵمداوە کە بەزمانێکی سادەو ساکار بینووسم، کە زۆربەی خوێنەرەکان لە ئاستە جیاجیاکانی خوێندندا لێی تێبگەن و بەبێ مامۆستاش ئەو زانستە فێربن.

زانستەکانم بەشێوەیەکی وەها روونکردۆتەوە، بۆ زۆربەی بابەتەکان نموونەی پێویستم بۆ هێناوەتەوە. نموونەکان بە زمانەکانی کوردی، عەرەبی، ئینگلیزی روونکردۆتەوە، واتە ئەم سەرچاوەیە هەردوو لایەنی (تیۆری و پراکتیکی) پێڕست و پۆلێن دەخاتە روو.

بۆ زیاتر ئاسانکردن بابەتەکانی ناو ئەم سەرچاوەیەم دابەشکردووە بۆ سێ بەشی سەرەکی کە ئەوانیش (پۆلێن – سەرەبابەت – پێڕست).

<u>لە بواری پۆلێنکردندا ئەم بابەتانەم ئاماژە پێداوە:</u>

زانستی کتێبخانەکان، پێناسەیەك و کورتەیەکی مێژوویی، پۆلێن چییە؟ پێناسەیەکی پۆلێن.

مێژووی پۆلێنکردن، سیستەمەکانی پۆلێنکردن کۆن نوێ، میلڤل دیوی کێیە؟ کورتەیەك لەسەر ژیانی میلڤیل دیوی، پۆلێنی دیوی دەیی، خشتەی یەکەم و دووەم لە پۆلێنی دیوی دەیی، سیفەتەکانی هێما لە پۆلێنی دیویدا، ئەو هەنگاوانەی کە دەگیرێنەبەر بۆ دەست نیشانکردنی بابەتی سەرچاوەکە، پێدانی ژمارەی پۆلێن بە بابەتەکە، بنەماکانی پۆلێنکردن لە پۆلێنی دیوی دا، ئەرکەکانی هێما لە پۆلێنی دیوی

دا، ئەو پێداویستیانەی کە پێویستە لە بەشی پێڕست و پۆلێنکردندا هەبن، پۆلێنی فراوان و پۆلێنی تەسک، چەند تێبینییەکی گرنگ لەسەر یاساکانی پۆلێنکردن لە پۆلێنی دیوی دا.

خشتە یاریدەدەرەکان لە پۆلێنی دیوی دا و چۆنییەتی بەکارهێنانیان....

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (١) دابەشکردنی پێوانەیی....

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٢) دابەشکردنی ناوچەی جوگرافی....

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٣)دابەشکردنی شێوازەکانی ئەدەب....

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٤)دابەشکردنی شێوازەکانی زمان....

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٥) کۆمەلگای مرۆڤایەتی بەپێی رەگەز، جۆر، نەتەوە....

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٦)دابەشکردنی جۆری زمانەکان....

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٧) دابەشکردنی کەسایەتییەکان بەپێی کارو پیشە....

لە بواری سەرەبابەتدا ئەم بابەتانەم ئاماژە پێداوە:

پێناسەیەکی بابەت، سەرەبابەت پێناسەیەکی، سوودەکانی سەرەبابەت بۆ کتێبخانە، گرنگی سەرەبابەت بۆ کتێبخانەو جۆرە بەناوبانگەکانی سەرەبابەت، هەندێك هۆکارو بنەما لە هەڵبژاردنی سەرەبابەتدا، یاساکانی هەڵبژاردنی سەرەبابەت.

لە بواری پێڕستکردندا ئەم بابەتانەم ئاماژە پێداوە:

پێناسەیەکی پێڕست و کورتەیەکی مێژووی، جۆرو شێوازەکانی پێڕست، بەراوردێك لە نێوان شێوازەکانی پێڕست و لایەنی باش و خراپی هەرجۆرێك، سوودەکانی پێڕست بە شێوەیەکی گشتی بۆ کتێبخانەو بنکە زانیارییەکان، ئەو زانیارییانەی بە هۆی پێڕستەوە لە کتێبخانەکاندا دەستمان دەکەوێت، جۆرەکانە پێڕست لەرووی

دەروازەکانییەوە، چۆنییەتی کۆکردنەوەی زانیاری لەسەر سەرچاوەیەك بەمەبەستی پێڕستکردن، کلێشەیەکی کارتی پێڕستکردن، هەندێك لەو نیشانانەی کە بەکاردێن لە کاری پێڕستکردندا، ئەو دووریانەی کە بەکاردێن لە کاری پێڕستکردندا، هەندێك نموونە لەسەرکاری پێڕستکردن بەزمانەکانی کوردی، عەرەبی، ئینگلیزی، یاساکانی چۆنییەتی گۆڕینی ناوی نووسەر بە ژمارە (ژمارەی ناوی نووسەر)، چۆنییەتی گۆڕینی مێژووی زایینی بۆ کۆچی و کۆچی بۆ زایینی، چۆنییەتی پێڕستکردنی بڵاوکراوە حکومی و ڕێکخراوەییەکان، پێڕستکردنی ئەو سەرچاوانەی کە بەشێوەی زنجیرە دەردەچن (گۆڤارو ڕۆژنامەکان)، پێڕستکردنی دەستنووسەکان، پێڕستکردنی نەخشەو ئەتڵەس، پێڕستکردنی هۆکارەکانی بیستن و بینین.

خوێنەری خۆشەویست: بەو هیوایەم ئەم سەرچاوەیەی بەردەستتان ببێتە مایەیی ڕەزامەندیتان، هاوکارێکی باش بێت لەکاتی پێڕستکردن و پۆلێنکردندا، بەو هیوایەم کە وەڵامی زۆربەی پرسیارەکانی ئێوە بداتەوەو کەلێنێکیش لە کتێبخانەی کوردی و بە تایبەتی بواری زانیارییەکان و کتێبخانە پڕبکاتەوە، هیوادارم ئێوەش بە سەرنج و ڕەخنەکانتان زیاتر بابەتەکانم دەوڵەمەندتر بکەن بۆ چاپی دووەم ئەگەر تەمەن ڕێگەیدا.

هەر سەرکەوتوو بن

شێرزاد

سلێمانی ١٨/١/٢٠١٠

پاری یەکەم

پۆلێن

زانستی کتێبخانەکان، پێناسەیەکی و کورتەیەکی مێژوویی

زانستی کتێبخانەکان بریتییە لەو زانستەی کە گرنگی دەدات بە کتێبخانەکان، لە هەردوو ڕووی هونەری و کارگێڕییەوە، بە ئامانجی پاراستنی سەرچاوەکانی کلتووری مرۆڤایەتی و ڕێکخستنیان بەپێی یەکێك لە یاسا جیهانییەکان، کە بەهۆیەوە خوێنەر لە هەر شوێنێك و ئاستێکی خوێندندا بێت بتوانێت بگاتە ئەو سەرچاوانە.

مێژووی کتێبخانەکان دەگەڕێتەوە بۆ (٣٠٠٠)ساڵ پێش زایین، ئەمەش لە ئەنجامی تاووتوێکردنی شوێنەوارە دێرینەکان، بەتایبەتی لە میزۆپۆتامیاو دۆڵی نیل).

پۆلێن - التصنيف - classification

پۆلێن بریتییە لە جیاکردنەوەی سەرچاوەکانی کتێبخانە، بەپێی بابەتەکانی و سەرلەنوێ ڕێکخستنەوەی ئەم بابەتانە بەپێی لێکچوون و لێك نزیکبوونیان لە بابەتەکاندا، بە مەرجێك لە بابەتی گشتییەوە بۆ بابەتی تایبەتتر لەهەمان پۆلدا، مەبەستیش لەم پۆلێنکردنە گەیشتنی خوێنەرانە بە ئاسانترین شێوەو کەمترین ماوە، بەو سەرچاوانەی کە لە کتێبخانەدا هەیە.

مرۆڤ هەر لە کۆنەوە گرنگی زۆریداوە بە پۆلێنکردن، بەپێی ئەو سەرچاوانەی کە بەدەستمان گەیشتووە، مێژووی پۆلێنکردن دەگەڕێتەوە بۆ (٢٧٠٠) ساڵ پێش زایین کە لەسەر تاتە قووڕ ئەنجامیان دابوو، لە کتێبخانەی (نیبوور) لە میزۆپۆتامیا.

سیستمەکانی پۆلێنکردن – کۆن و نوێ

١- پۆلێنی (میلڤل دیوی) لە ساڵی ١٨٧٦ لەلایەن میلڤل دیوی دۆزراوەتەوە، ژمارە بەکاردێنێت.

٢- پۆلێنی (دەیی جیهانی) لەلایەن (ئۆتیلا و هینری لاڤۆتین) دۆزراوەتەوە لە ساڵی ١٩٠٥ کە ژمارەو هەندێك نیشانەی تر بەکاردەهێنێت.

٣- پۆلێنی (کۆنگرێسی ئەمریکی) پیت بەکاردێنێت لە ساڵی ١٩٠٢ ئەم سیستمە بەکاردێت

٤- پۆلێنی (ڕانگاناسان = کۆلۆن) لەلایەن زانای ماتماتیکی هندی (ڕانگاناسان) دۆزراوەتەوە لە ساڵی ١٩٣٣ کە ژمارەو پیت (داش، شارحە) بەکاردەهێنێت.

٥- پۆلێنی بابەتی (جیمس براوون) لە ساڵی ١٩٠٦ تەنها پیت بەکاردەهێنێت.

٦- پۆلێنی (کەتەر = پۆلێنی فراوان) لە ساڵی ١٨٩١، دانانی هێما بۆ ناوی نووسەرە بیانییەکان.

٧- پۆلێنی نێودەوڵەتی (ڕایدەر).

میلڤل دیوی کێیە؟

کورتەیەك لەسەر ژیانی میلڤل دیوی

١- میلڤل لویس ك . دیوی، لە شاری (ئەدەمیز) لە نیویۆرك لە (١٠) دیسمبەری ساڵی ١٨٥١ لە دایك بووە.

٢- دوای ئەوەی خوێندنی ناوەندی و دواناوەندی تەواو دەکات لە زانکۆی (ئەلفرید) دواتر کۆلێجی (ئەمهرست) لە ساڵی ١٨٧٤بەشی ماتماتیك لەم کۆلیجە تەواو دەکات.

٣- له سالّی ١٨٧٣ پۆلێنه بهناوبانگهکهی دادهنێت.

٤- له سالّی ١٨٧٤ له کۆلێجی ئهمهرست وهك یاریدهدهری کتێبخانه دامهزراوه.

٥- له سالّی ١٨٧٦ بهشداریکردووه لـه دامهزرانـدنی کۆمهڵـهی کتێبخانـهکانی ئهمهریکا A.L.A

٦- لـه سـالّی ١٨٧٦ تـوانی گۆڤـاری (LIBRARY GORNAL) دهربکات و ببێت به سهرنووسهری گۆڤارهکه.

٧- له سالّی ١٨٧٦ چاپی یهکهمی پۆلێنه بهناوبانگهکهی بلاوکردهوه.

٨- له سالّی ١٨٧٦ بهشداریکردووه لـه دامهزرانـدنی کۆمهڵـهی کتێبخانـهکانی بهریتانیا.

٩- له سالّی ١٨٧٣ وهك ئهمینی کتێبخانهی کۆلۆمبیا دامهزراوه.

١٠- له سالّی ١٨٨٧ یهکهم قوتابخانهی فێربوونی زانستی کتێبخانهی دامهزراندووه.

١١- له سالّی ١٨٨٩ وهك بهڕێوهبهری کتێبخانهی نیویۆرك دامهزراوه.

١٢- له سالّی ١٨٩٥ یهکهم یانهی بهناوبانگی کتێبخانهی به نـاوی (لیـك بلاسـید) دامهزراندووه.

١٣- له سالّی ١٩٠٥ وهك بهڕێوهبهری گشتی کتێبخانهی نیویۆرك دامهزراوه.

١٤- له سالّی ١٩٠٦ پهیمانگای ئهمریکی بۆ زانستی کتێبخانه دامهزراندووه.

١٥- له ٢٦ دیسمبیری سالّی ١٩٣١ ئهو زانا بهناوبانگه کۆچی دوایی کردووه.

تاوهکو ئێستا (٢٢) چاپ له پۆلێنی دیوی دهرچووه، وهرگێردراوهته سهر زیـاتر لـه (١٢٨) زمان، زیاتر له (١٣٤) ولآت له جیهاندا ئهم سیستمه بهکاردههێنن، دوو چاپی ئهلیکترۆنیشی لێدهرچووه

(O.C.L.C.) لە ساڵی ١٩٩٦ – ١٩٩٩.
چ١ ساڵی ١٨٧٦ ٤٢ لاپەڕە.
چ٢ ساڵی ١٨٨٥ ٣١٤ لاپەڕە.
چ٣ ساڵی ١٨٨٨ ٤١٦ لاپەڕە.
چ٤ ساڵی ١٨٩١ ٤٦٦ لاپەڕە.
چ٥ ساڵی ١٨٩٤ ٤٦٧ لاپەڕە.
چ٦ ساڵی ١٨٩٩ ٥١١ لاپەڕە.
چ٧ ساڵی ١٩١١ ٨٩٢ لاپەڕە.
چ٨ ساڵی ١٩١٣ ٨٥٠ لاپەڕە.
چ٩ ساڵی ١٩١٥ ٨٥٦ لاپەڕە.
چ١٠ساڵی ١٩١٩ ٩٤٠ لاپەڕە.
چ١١ساڵی ١٩٢٢ ٩٨٨ لاپەڕە.
چ١٢ساڵی ١٩٢٧ ١٢٤٣ لاپەڕە.
چ١٣ساڵی ١٩٣٢ ١٦٤٧ لاپەڕە.
چ١٤ساڵی ١٩٢٤ ١٩٢٧ لاپەڕە.
چ١٥ساڵی ١٩٥١ ٧١٦ لاپەڕە.
چ١٥ ساڵی ١٩٥٢ ٩٢٧ لاپەڕە (چاپی دووبارە).
چ١٦ساڵی ١٩٥٨ ٢٤٣٩ لاپەڕە.
چ١٧ساڵی ١٩٦٥ ٢٤٨٠ لاپەڕە.
چ١٨ساڵی ١٩٧١ ٢٦٨٥ لاپەڕە.
چ١٩ساڵی ١٩٧٩ ٢٦٩٥ لاپەڕە.
چ٢٠ساڵی ١٩٨٩ ٣٢٨٢ لاپەڕە.
چ٢١ساڵی ١٩٩٦ ٤٠٣٧ لاپەڕە.
چ٢٢ساڵی ٢٠٠٣ ٣٩٨٢ لاپەڕە.

(خشتەی یەکەم و دووەم لە پۆلێنی دیوی دەیی)

خشتەی یەکەم

٠٠٠	زانستە گشتییەکان	المؤلفات العامة	generalities	سەوزی کاڵ
١٠٠	فەلسەفە	الفلسفة	philosophy	سەوزی تۆخ
٢٠٠	ئایینەکان	الديانات	religions	سپی
٣٠٠	زانستە کۆمەڵایەتییەکان	العلوم الاجتماعية	Social sciences	سور
٤٠٠	زمانەکان	اللغات	languages	زەرد
٥٠٠	زانستی سروشتی	العلوم الطبعية	Pure sciences	مۆر
٦٠٠	زانستی پراکتیك	العلوم التكنلوجية	Technology	رەش
٧٠٠	هونەرە جوانەکان	الفنون الجميلة	arts	قاوەیی
٨٠٠	ئەدەبیات	الاداب	Literature	رەساسی
٩٠٠	مێژوو جوگرافیاو یاداشت	تاريخ و الجغرافية والتراجم	History geography and biography	سەوزی زەرد باو

خشتەی دووەم

generalities	المؤلفات العامة	زانستە گشتیەکان	٠٠٠
bibliography	الببليوغرافيا	بیبلۆگرافیا	٠١٠
Library and information sciences	علم المكتبات و المعلومات	زانستی کتێبخانە	٠٢٠
encyclopedias	الموسوعات و القواميس	ئینسایکلۆپیدیاو فەرهەنگ	٠٣٠
No used	غير مستخدم	بەکارنەهاتوە	٠٤٠
Periodical	الدوريات	گۆڤارو رۆژنامەو زنجیرەکان	٠٥٠
Organization	المنظمات	رێکخراوەکان	٠٦٠
Journalism	الصحافة	رۆژنامەگەری	٠٧٠
General collation	مجموعات العامة فی كتاب واحد	کۆمەڵێك بابەتی جۆراوجۆر	٠٨٠
manuscripts	المخطوطات والكتب النادرة	دەستنووس و سەرچاوە دەگمەنەکان	٠٩٠
philosophy	الفلسفة	فەلسەفە	١٠٠
metaphysics	الميتافيزيقا	میتافیزیقا، فەلسەفەی ئاوێتەبوون	١١٠
Knowledge	المعريفة	مەعریفە	١٢٠
Popular psychology	علم النفس الشعبي	دەروونناسی جادووگەری	١٣٠
Philosophical viewpoints	المذاهب الفلسفية	رێچکە فەلسەفییەکان	١٤٠

Psychology	علم النفس	دەروونناسی	١٥٠
logic	علم المنطق	زانستی مەنتیق	١٦٠
ethics	علم الاخلاق	زانستی خوڕەوشت	١٧٠
Ancient. Medieval.orietal philosophy	الفلسفة القديمة و الفلسفة الاسلامية	فەلسەفەی کۆن و فەلسەفەی ئیسلامی	١٨٠
Modern philosophy	الفلسفة الحديثة و الفلسفة الاوروبية	فەلسەفەی تازەو فەلسەفەی ئەوروپی	١٩٠

Religions	الديانات	ئاینەکان	٢٠٠
Islamic Religion	الدين الاسلامي	ئاینی ئیسلام	٢١٠
The holy Koran and its sciences	القران الكريم و علومه	قورئانی پیرۆزو زانستەکانی قورئان	٢٢٠
Speech of prophet Muhammad	الاحاديث النبوية و حياته	فەرموودەکانی پێغەمبەرو ژیانی	٢٣٠
Religion principles	اصول الدين	ئوسوڵی ئاین	٢٤٠
Jurisprudence	الفقه	فقه	٢٥٠
Sufism	التصوف	تەسەوف	٢٦٠
Christian Religion	الدين المسيحي	ئایینی مەسیحی	٢٧٠
Churches and Christian groups	الكنائس و الفرق المسيحية	کەنیسەو گروپە مەسیحییەکان	٢٨٠
Other religion	الديانات الاخرى	ئایینەکانی تر	٢٩٠

Social since	العلوم الاجتماعية	زانستی كۆمەلایەتی	٣٠٠
Statistics	الاحصاء	ئامار	٣١٠
Political since	العلوم السياسية	زانستی رامیاری	٣٢٠
Economics	الاقتصاد	ئابووری	٣٣٠
Law	القانون	یاسا	٣٤٠
Public administration	الادارة العامة	بەرێوەبردنی گشتی	٣٥٠
Social services	الخدمات الاجتماعية	خزمەتگوزاریـــــــە كۆمەلایەتییەكان	٣٦٠
Education	التربية و التعليم	پەروەردەو فێركردن	٣٧٠
Transpirations	التجارة	بازرگانی	٣٨٠
Folklore	العادات و التقاليد و الفولكلور	فۆلكلۆر	٣٩٠

Language	اللغات	زمانەكان	٤٠٠
Arabic language	اللغة العربية	زمانی عەرەبی	٤١٠
English language	اللغة الانكليزية	زمانی ئینگلیزی	٤٢٠
Germany language	اللغة الالمانية	زمانی ئەلمانی	٤٣٠
French language	اللغة الفرنسية	زمانی فەرەنسی	٤٤٠

Italian language	اللغة الايطالية	زمانی ئیتالی	٤٥٠
Spanish language	اللغة الاسبانية	زمانی ئیسپانی	٤٦٠
Latina language	اللغة الاتنية	زمانی لاتینی	٤٧٠
Greek language	اللغة اليونانية	زمانی یۆنانی	٤٨٠
Other language	اللغات الاخرى	زمانەکانی تر	٤٩٠
Kurdish language	اللغة الكردية	زمانی کوردی	٤٩١.٥ ٩٧

Natural science	العلوم الطبعية	زانستە سروشتییەکان	٥٠٠
Mathematics	الرياضيات	بیرکاری	٥١٠
Astronomy	علم الفلك	زانستی گەردوون	٥٢٠
Physics	الفيزياء	فیزیا	٥٣٠
Chemistry	الكيمياء	کیمیا	٥٤٠
Geology	الجيولوجيا	جیۆلۆجیا	٥٥٠
Paleontology	علم المتحجرات	زانستی بەبەردبووەکان	٥٦٠
Anthropology	علم الاحياء	زیندەوەرزانی	٥٧٠
Botanical sciences	علم النبات	ڕووەك زانی	٥٨٠
Zoological sciences	علم الحيوان	زانستی ئاژەڵ	٥٩٠

Technology	العلوم التطبيقية	زانستی پراکتیك- تەکنەلۆجیا	٦٠٠
Medical sciences	العلوم الطبية	زانستی پزیشکی	٦١٠
Engineering	الهندسة	ئەندازیاری	٦٢٠
Agriculture	الزراعة	کشتوکاڵ	٦٣٠
Home economic	الاقتصاد المنزلي	ئابووری ناوماڵ	٦٤٠
Business services	الخدمات الادارية	بەڕێوەبردنی کارەکان	٦٥٠
Chemical technology	الصناعات الكمياوية	پیشەسازی کیمیاوی	٦٦٠
Manufactures	الصناعات	پیشەسازی	٦٧٠
Miscellaneous manufactures	الصناعات الدقيقة	پیشەسازی وورد	٦٨٠
Buildings	البناء	بیناسازی	٦٩٠

Arts	الفنون الجميلة	هونەرە جوانەکان	٧٠٠
Civic and landscapes arts	فن تجميل الاراضي و تخطيط المدن	هونەری نەخشەکێشان و جوانکردنی شار	٧١٠
Architecture	الهندسة المعمارية	ئەندازیای تەلارسازی	٧٢٠
Plastic arts	النحت و النقش	هەلکۆڵین و نەخشکردن	٧٣٠
Drawing	الرسم والفن الزخرفي	زەخرەفەو وێنەکێشان	٧٤٠
Panting	الرسم الزيتي	وێنەی زەیتی	٧٥٠
Prints	فن الطباعة	هونەری چاپکردن	٧٦٠
Photography	التصوير الشمسي	وێنەی فۆتۆگراف	٧٧٠

	الضوئي		
Music	الموسيقى	مۆسیقا	٧٨٠
Performing arts	الرياضة و فن التمثيل	وەرزش و نواندن	٧٩٠

Literatures	الاداب	ئەدەبیات	٨٠٠
Arabic literatures	الادب العربي	ئەدەبی عەرەبی	٨١٠
English Literatures	الادب الانكليزي	ئەدەبی ئینگلیزی	٨٢٠
German Literatures	الادب الالماني	ئەدەبی ئەڵمانی	٨٣٠
French Literatures	الادب الفرنسي	ئەدەبی فەرەنسی	٨٤٠
Italian Literatures	الادب الايطالي	ئەدەبی ئیتاڵی	٨٥٠
Spanish Literatures	الادب الاسباني	ئەدەبی ئیسپانی	٨٦٠
Latin Literatures	الادب الاتيني	ئەدەبی لاتینی	٨٧٠
Greek Literatures	الادب اليوناني	ئەدەبی یۆنانی	٨٨٠
Other languages Literatures	الاداب الاخري	ئەدەبی گەلانی تر	٨٩٠
Kurdish Literatures	الادب الكردي	ئەدەبی کوردی	٨٩١،٥٩٧

History geography and biography	تاريخ و الجغرافيا و التراجم	مێژوو جوگرافیا یاداشت	٩٠٠
Geography	الجغرافيا	جوگرافیا	٩١٠
Biography	التراجم	یاداشت	٩٢٠
Ancient history	تاريخ القديم	مێژووی کۆن	٩٣٠
Modern history and European	تاريخ الحديث و تاريخ الاوروبا	مێژووی نوێ و مێژووی ئەوروپا	٩٤٠
Asia history	تاريخ اسيا	مێژووی ئاسیا	٩٥٠
Africa history	تاريخ افريقا	مێژووی ئەفریقا	٩٦٠
North American history	تاريخ الامريكا الشمالية	مێژووی ئەمریکای باکوور	٩٧٠
South American history	تاريخ الامريكا الجنوبية	مێژووی ئەمریکای باشوور	٩٨٠
History of other part of world	تاريخ مناطق الاخرى في العالم	مێژووی ناوچەکانی تری جیهان	٩٩٠
Kurdistan history	تاريخ كوردستان	مێژووی کوردستان	٩٥٦, ٦٧

(سیفەتەکانی هێما لە پۆلێنی دیوی-دا)

١- نوسینی هێماکان ئاسانە.

٢- هێماکان کورتن.

٣- توانای فراوانبوونیان هەیە.

٤- دەتوانرێت هێمای تری لێ دروست بکرێت.

٥- هێمای بەکارهاتوو ژمارەی عەرەبییە.

(ئەو هەنگاوانەی کە دەگیرێتە بەر بۆ دەست نیشانکردنی بابەتی سەرچاوەکەو پێدانی ژمارەی پۆلێن)

١- خوێندنەوەی ناونیشانی سەرچاوەکە، سەرەکی، بەرامبەر، یاریدەدەر.

٢- لیستی ناوەڕۆکی سەرچاوەکە.

٣- ناونیشانی بەشەکانی سەرچاوەکە.

٤- پێشەکی.

٥- کەشاف.

٦ - کورتکراوەکان.

٧ - خوێندنەوەی دەقی نووسینەکە.

٨ - وەرگرتنی بیروڕایی تایبەتمەندانی بوارە جیاجیا کان.

٩ - سوودوەرگرتن لە سەرچاوەی دەرەکی وەك (بیبیلۆگرافیا، یاداشت، ئینسایکلۆپیدیا، مێژوو، ئەدەب، .....هتد).

(بنەماكانی پۆلێنكردن لە پۆلێنی دیوی-دا)

١- پێویستە لەسەر پۆلێن كار كە خشتەی یەكەم و دووەمی پۆلێنی دیوی لەبەر بێت، شارەزایی هەبێت لە بەكارهێنانی خشتەكانی تردا.

٢- پێویستە لە خشتەكانی پۆلێنكردنەوە راستەوخۆ پۆلێن بكات، پەنا نەباتە بەر بەكارهێنانی (كشاف) تەنها بۆ دڵنیابوون نەبێت لە ژمارەی پۆلێنی هەڵبژێردراو لەلایەن پۆلێن كارەوە، بەڵام خشتە یاریدەدەرەكان (پۆلێن كار) دەتوانێت لە هەركاتێكدا پێویست بكات بەكاری بهێنێت.

٣- پێویستە زانیاری تەواو هەبێت لەسەر ریزبەندی ژمارەكانی پۆلێن، ئەوە بزانرێت كە هەر ژمارەیەك لقێكە لە ژمارەكەی پێش خۆی، بۆ نموونە: ژمارە ١٣٢ ، ٦٢٩ لقێكە لە ژمارە

٦٢٩،١٣ لقێكە لە ژمارە

٦٢٩،١ لقێكە لە ژمارە

٦٢٩

٦٢٠

٦٠٠

٤- پێویستە گرنگی زۆر بدرێت بەو تێبینی و پێناسانەی كە لەلای ژمارەی پۆلێنەكانەوە نووسراوون، لە خشتەكانی پۆلێندا و بەهەند وەربگیرێت.

٥- پێویستە پشكنینی باش بكرێت بۆ سەرچاوەكان پێش ئەوەی كە ژمارەی پۆلێنی بدرێتێ.

٦- سوودی گشتی (مبدء المنفعة) دەبێت لەبەرچاو بگیرێت، پێویستە سەرچاوەكە ئەو ژمارە پۆلێنەی بدرێتێ كە زۆرترین خوێنەری كتێبخانەكە سوودی لێ دەبینن.

(ئەرکەکانی هێما لە پۆلێنی دیوی-دا)

١- دەبێتە هاوکارێك بۆ ڕێکخستنی کتێبخانە.
٢- بەهۆیەوە دەتوانرێت سەرچاوەکانی کتێبخانە بخوازرێت و بگەڕێتەوە شوێنی خۆی بەبێ ئەوەی کار لە ڕێکخستنی کتێبخانەکان بکات.
٣- هۆکارێکە بۆ ڕێگا نیشاندانی خوێنەر بۆ ئەو سەرچاوانەی کە لە ناو کتێبخانەدا هەیە.
٤- دەبێتە هاوکارێك لە کاتی ئامارکردندا.

(ئەو پێداویستیانەی کە پێویستە لە بەشی پێڕست و پۆلێنکردندا هەبن)
ادوات العمل

١- سەرچاوەی جوگرافی و مێژووی، هەروەها نەخشە، بە زمانی کوردی عەرەبی ئینگلیزی.
٢- فەرهەنگ: بەزمانی کوردی عەرەبی ئیگلیزی، هەروەها زمانەکانی تریش.
٣- ڕۆژژمێر: کوردی، کۆچی، زایینی.
٤- سەرچاوە گرنگەکانی یاداشت: بە زمانی کوردی، عەرەبی، ئینگلیزی.

(پۆلێنی فراوان و پۆلێنی تەسك)

پۆلێنی فراوان- التصنیف الواسع
broad classification

لەجۆرە پۆلێنکردنەدا تەنها ژمارە سەرەکییەکان دەدەین بە بابەتەکان، واتە ناچینە ناو وردەکارییەکانەوە، ئەجۆرە پۆلێنکردنە بەکاردەهێنرێت لە کتێبخانە بچووکەکاندا.

پۆلێنی تەسك = مەودا دوور = التصنیف الضیق
clause classification

لەجۆرە پۆلێنەدا دەچینە ناو وردەکاری بابەتەکانەوەو دوورترین ژمارەی دەدەین بە بابەتی سەرچاوەکە، ئەمەش لە کتێبخانەی گشتی و تایبەتمەندەکاندا بەکاردێت.

بۆ نموونە/ (هندسة الحاسبات الالکترونیة) ژمارەی ٦٢١،٣٨١٩ دەدەینێ لە کتێبخانەی تایبەتدا، بەڵام هەرهەمان بابەت لە کتێبخانەیەکی بچووکدا ژمارەی ٦٢١ یاخود ٦٢١،٣ دەدەینێ.

(چەند تێبینییەکی گرنگ لەسەر
یاساکانی پۆلێنکردن لە پۆلێنی دیوی-دا)

١- سەرچاوەکە لەو شوێنەدا پۆلێن بکە، کە زۆرترین خوێنەر سوودی لێدەبینێت، بۆ نموونە سەرچاوەیەك بەناوی (الدکتاتوریون) ئایا لە سیاسەتدا دادەنرێت یاخود لە یاداشت.

٢- یەکەم هەنگاو سەرچاوەکە بە بابەتەکە پۆلێن بکە، دواتر بە شێواز (الشکل) بۆ نموونە:

گۆڤارێکی فیزیایی یەکەم هەنگاو بە فیزیا پۆلێن بکە دواتر بە گۆڤار واتە بەم شێوەیە:

٥٣٠،٥

٣-سەرچاوەکە لەو شوێنەدا پۆلێن بکە، کە راستەوخۆ بابەتەکە بگرێتەخۆ نەك بابەتی نزیك خۆی بۆ نموونە/ سەرچاوەیەك باس لە تۆپی پێ دەکات، لەگەڵ سەرچاوەکانی تری تۆپی پێ دەبێت نەك (یارییەکانی تۆپ)، یاخود یاری بەگشتی.

٤- ئەگەر سەرچاوەیەك هەبوو دوو بابەتی گرتبووەخۆ، ئەوا پۆلێنکار دەبێت لایەنێکیان هەڵبژێرێت، بۆ نموونە ئەو لایەنەی کە لە سەرچاوەکەدا بە زۆری باسی لێوەدەکات.

٥- ئەگەر سەرچاوەیەکمان لەبەر دەستدابوو باسی لە دوو بابەت دەکرد، بەڵام دوو بابەتەکە لەژێر یەك بابەتدا کۆ دەکرانەوە، ئەوا دەتوانین ژمارەی بابەتە کۆکراوەکەی بدەینێ .

بۆ نموونە/ سەرچاوەیەك باس لە (کیسەڵ و تیمساح)دەکات دەتوانین لەژێر ژمارەی ٥٩٨،١ پۆلێن بکەین کە بریتییە لە خشۆکەکان.

٦- ئەگەر بابەتێکمان هەبوو باسی لە کاریگەری ئەو بابەتە دەکرد لەسەر بابەتێکی تر، ئەوا بە ژمارەی ئەو بابەتە پۆلێنی دەکەین کە کاری تێکراوە، وەك (کاریگەری عەرەب لەسەر پێشکەوتنی شارستانی لە ئەوروپا)، بەم شێوەیە دەبێت: ٩٤٠ کە بریتییە لە مێژووی ئەوروپا.

٧- ئەگەر سەرچاوەیەکمان لەبەر دەستدابوو باسی لە سێ بابەت دەکرد، ئەوا لە ژێر ئەو بابەتەدا پۆلێنی دەکەین، کە هەرسێ بابەتەکە بگرێتەخۆ/ بۆ نموونە سەرچاوەیەك باس لە

(ئیسلام، هندۆس، جوولەکە)دەکات، ئەوا لەژێر ژمارە ٢٩٠ پۆلێن دەکرێت، کە بریتییە لە ئایینەکانی تر.

٨- ئەو سەرچاوە ئەدەبییانەی کە وەرگێڕدراون، ئەوا بە زمانە ئەسڵییەکەی خۆی پۆلێن دەکرێت.

٩ - ئەگەر سەرچاوەیەك باس لە ژیانی فەیلەسوفێك بکات، ئەوا لە یاداشتی فەیلەسوفدا پۆلێنی دەکەین، بەڵام ئەگەر باس لەبیروبۆچوونی فەیلەسووفەکان بکات ئەوا لە فەلسەفەدا پۆلێنی دەکەین. وەك ژیانی فەیلەسووفی ئەڵمانی (هیگڵ) ژمارەی ٩٢١،٩٣ دەدەینێ.

٩٢٠ یاداشت ١٩٣ فەلسەفەی ئەڵمانی نوێ ٩٢١،٩٣ فەیلەسوف هیگڵ.

١٠ - فەلسەفەی ئایینەکان واباشترە لەگەڵ ئایینەکان پۆلێن بکرێت، بەڵام فەلسەفەی ئاینێکی دیاریکراو واباشە کە لە فەلسەفەدا پۆلێن بکرێت.

بۆ نموونە: فەلسەفەی ئاینی ئیسلام لە ٢١٠ پۆلێن بکە.

ئاینی ئیسلام و فەلسەفەی شەرقی لە ١٨٠ پۆلێن بکە.

١١- فقە لە هەر مەزهەبێکدا لەناو ئەو جۆرە ئاینەدا پۆلێن بکە.

١٢- واباشترە کە ژیاننامەی پیاوانی ئاینی لەگەڵ ئاینەکەدا پۆلێن بکرێت.

١٣- دەرونزانی لە بابەتێکدا لە بابەتەکەدا پۆلێن بکە، بۆ نموونە (دەرونزانی پەروەردەیی) لە ٣٧١،١٥ پۆلێن بکە.

١٤ - ئاماری بابەتێك لەگەڵ بابەتەکەدا پۆلێن بکە، وەك ئاماری پەروەردەیی لە ٣٧٠،٢٦ پۆلێن بکە.

١٥- پلاندانانی هەر بابەتێك لەگەڵ بابەتەکەدا پۆلێن بکە.

١٦- یاسایی هەر بابەتێك لەگەڵ بابەتەکەدا پۆلێن بکە.

١٧- بابەتە گشتییەکان وەك (بیبیلۆگرافیا، فەرهەنگ، ئینسایکلۆپیدیا.....هتد) بەو زمانانەی کە بڵاوکراونەتەوە پۆلێن بکە.

١٨- بابەتە ئەدەبییەکان لەگەڵ ئەسڵی زمانی ئەو ئەدەبەدا پۆلێن بکە، دواتر شێوازی ئەدەبییەکەی بدەرێ، بۆ نموونە: شانۆی (یۆلیۆس قەیسەری شەکسپیر)لە ٨٢٢ پۆلێن بکە. چونکە شەکسپیر ئەدیبێکی ئینگلیزە و هێمای (٢) هێمایە بۆ شانۆ.

١٩- بابەتەکە یەکەمجار بە بابەتی سەرەکی پۆلێن بکە، دواتر بە شوێن، بۆ نموونە/ ئابوری بەریتانیا لە ٣٣٠،٩٤٢ پۆلێن بکە.

٢٠- ئەگەر سەرچاوەیەك بابەتە سەرەکییەکەی تایبەت بوو، بەڵام ئاماژەی بە شوێنێك دەدا وەك نموونە/ ئەوا ژمارە بابەتی سەرەکییەکەی دەدەینێ بەبێ ئەوەی ئاماژە بە شوێنەکە بدەین، بۆ نموونە: بیرۆکەی ئابووری لە هند لە ٣٣٠،١ پۆلێن بکە.

٢١- شەڕ لە ناوچەیەکی دیاریکراودا، لەو ناوچەیەدا پۆلێن بکە، شەڕ لە نێوان چەند وڵاتێکدا لە کیشوەردا پۆلێن بکە، شەڕی جیهانی لە مێژووی نوێدا پۆلێن بکە.

- رزگارکردنی شوێنێك لەو شوێنەدا پۆلێن بکە.

- شۆڕش لە وڵاتێکدا لە مێژووی ئەو وڵاتەدا پۆلێن بکە.

٢٢- شارستانی وڵاتێك لە مێژووی ئەو وڵاتەدا پۆلێن بکە، شارستانی و مەدەنییەت لە مێژووی گشتیدا پۆلێن بکە.

٢٣- ناوی کەسی، نازناو، ناوی خێزان، لە یادداشت پۆلێن بکە.

٢٤- ئەتڵەسی مێژوویی لە جوگرافیای مێژوویدا پۆلێن بکە.

٢٥- ئەتڵەسی جوگرافی لە جوگرافیادا پۆلێن بکە.

٢٦- دوورگەکان لەو شوێنەدا پۆلێن بکە کە لێوەی نزیکن.

٢٧- ناو ئەگەر بە چەند ولاتێکدا تێپەڕی، ئەوا لە کێشوەردا پۆلێنی بکە.

٢٨- ئیمپراتۆرییەتەکان لەو شوێنەدا پۆلێن بکە کە تێدا ژیاون، وەك ئیمپراتۆرییەتی بەریتانی لە مێژووی بەریتانیادا پۆلێن بکە.

٢٩- لە گەشتە مێژووی و جوگرافییەکاندا، ئەگەر کەسەکە گرنگتر بوو لە شوێنەکە، ئەوا لە یادداشتدا پۆلێنی دەکەین.

٣٠- ئاژەڵ لە وێنەدا، لە وێنەدا پۆلێن دەکەین.

٣١- ئەگەر بلاوکراوەیەك بە ناوی (سەرکردەیەك، یاساناسێك، مێژوونوسێك) بلاوکرابووە، پێویستە بیرۆکەی سەرچاوەکە بزانین، ئەگەر تایبەت بوو بە مێژوو، ئەوا لە مێژوودا پۆلێنی دەکەین، ئەگەر تایبەت بوو بە ژیانی کەسایەتییەکە ئەوا لە (یادداشت) پۆلێنی دەکەین.

(خشته یاریدەدەرەکان لە پۆلێنی
دیوی-دا و چۆنێتی بەکارهێنانیان)

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (١) دابەشکردنی پێوانەیی
التقسيمات القياسية - جدول المساعد رقم (١)
Auxiliary table (1) = standard subdivision

هەموو کتێبخانەیەك جۆرەها سەرچاوەی رۆشنبیری جۆراوجۆری تێدایە، وەك کتێب، گۆڤار، فەرهەنگ، راپۆرت، لێکۆلێنەوە، دەستنووس......هتد، بەڵام بابەتەکانی ئەمجۆرە سەرچاوانە جۆراوجۆرن لە رووی شێوازی دەرەوەو ناوەوە.

- شێوازی دەرەوە مەبەستمان لەو شێوازەیە کە بابەتە زانستییەکەی پێ بڵاوبۆتەوە وەك/ ئینسایکلۆپیدیا، خوولاوەکان، فەرهەنگ، بیبیلۆگرافیا، دەلیل....هتد.

- شێوازی ناوەوە مەبەستمان لە شێوازی چارەسەرکردنی بابەتەکەیە لە رووی ناوەرۆکەوە، وەك چارەسەرکردنی بابەتێك لە رووی مێژوویی، یاخود لە رووی شوێنەوە، یاخود لە رووی زمانەوە، یاخود لە رووی ئەدەب.....هتد.

بۆ چارەسەرکردنی ئەم بابەتانە(دیوی) حەوت خشتەی یاریدەدەری داناوە.

ناوەرۆکی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (١)

٠١	فەلسەفەو تیۆر	الفلسفة و النظرية	Philosophy and theory
٠١٦	بیبیلۆگرافیاو پێرست	البيبلوغرافيا و الفهارس	Bibliography and catalog
٠٢	بابەتی جۆراو جۆر	المتفرقات (الملخصات الكتب اليدوية، براعة الاختراع، المواد السمعية و البصرية).	Miscellany
٠٢١	خشتەی ئامار	جداول الاحصائية، مرافعات، اختراعات	Tabulated materials
٠٢٢	هۆکاری فێرکردن	وسائل التوضيحية و النماذج، مخططات صور التوضيحية.	Illustration and models
٠٢٥	رێبەر	الدليل	Directories
٠٣	فەرهەنگ و ئینسایکلۆپیدیا	القواميس و الموسوعات.	Dictionary and encyclopedias
٠٤	بابەتی گشتی *	عام خاص	Special general
٠٥	بابەتە خولاوەکان	الدوريات	Serial publication = periodical
٠٦	رێکخراوەکان	المنظمات	Organization
٠٧	پەروەردەو فێرکردن	التربية و التعليم	Study and teaching
٠٧٤	مۆزەخانەو پێشانگا	المتاحف و المعارض	Museums and exhibits

- المعالجة التاريخية و الجغرافية لعلم الجريمة ٣٦٤،٩
- الجرائم في لندن ٣٦٤،٩٤٢١

بۆ نموونە/ التعليم النسوي ٣٧٦

المعالجة التاريخية و الجغرافية ٩،٣٧٦

تعليم البنات في دول الافرو الاسيوية ٣٧٦،٩١٧٦٥

بۆ نموونە/ جۆرەکانی خاك و خۆڵ ٦٣١،٤٧

جۆرەکانی خاك و خۆڵ لە ناوچە مەدارییەکان ٦٣١،٤٧١٣

بۆ نموونە/ جوگرافیای مێژوویی ٩١١

جوگرافیای مێژوویی لە ئاسیا ٩١١،٥

تێبینی/ هەندێك بابەت هەیە لەکاتی بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٢)دا ئەو یاسایەی پێشووی بەسەردا جێبەجێ نابێت، لەوانە

بۆ نموونە/ مێژووی کەنیسەی مەسیحی ٢٧٠

ئامار ٣١٠

جیولۆجیا ٥٥٠

جوگرافیا ٩١٠

لەم کاتەدا (٠)ی ژمارە سەرەکییەکە لادەبەین دواتر ژمارەی ناوچە جوگرافیەکەی بۆ زیاد دەکەین بەم شێوەیەی خوارەوە/

٣١٠ ئامار ٣١٤ ئامار لە ئەورووپا

٣١٥ ئامار لە ئاسیا

٣١٤،٢ ئامار لە ئینگلترا

٣١٥،٣٨ ئامار لە سعودیە

٥٥٨،٢ جیۆلۆجیای ئەرجەنتین

٢٧٤،٨٥ کەنیسەی مەسیحی لە سوید.

یاساکانی بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (١)

لەبەرئەوەی کە ژمارەکانی ئەم خشتەیە لە پێشەوەی هێمای (-) هەیە، مانای وایە ئەم ژمارانەی بە تەنها بەکارنایەن، بەڵکو زیاد دەکرێت، یاخود دەخرێتە پاڵ ژمارە سەرەکییەکان.

دەتوانرێت ئەم ژمارانە بلکێنرێت بە هەر ژمارەیەکی سەرەکییەوە، بەڵام بەپێی ئەم یاساو رێنمایانەی خوارەوە.

١- ئەگەر ژمارە سەرەکییەکە بە سفر کۆتایی نەهاتبوو (کە ژمارەیەکی زۆری پۆلێنی دیوی لەم جۆرە ژمارانەن)، ئەوا راستەوخۆ ژمارە یاریدەدەرەکە بۆ ژمارە بنچینەیەکە زیاد دەکرێت.

- بۆ نموونە/ زانستی بێستان ٦٣٥
- گۆڤارێك لە زانستی بێستان ٦٣٥،٠٥
- دڵنیایی کۆمەڵایەتی ٣٦٨،٤
- فەرهەنگی دڵنیایی کۆمەڵایەتی ٣٦٨،٤٠٣
- خشڵ و گەوهەر ٧٣٩،٢٧
- چەند نموونەیەك لە خشڵ و گەوهەر ٧٣٩,٢٧٠٢٢

٢- ئەگەر ژمارە بنچینەیەکە بە سفر کۆتایی هاتبوو (کە لە پۆلێنی دیوی دا ئەوەت ژمارەی وەها هەیە). ئەوا سفری ژمارە یاریدەدەرەکە لادەبەین و دەیلکێنین بە ژمارە سەرەکییەکەوە. بۆ نموونە/

- پەروەردە و فێرکردن ٣٧٠
- فەلسەفەی پەروەردە و فێرکردن ٣٧٠،١

ژمارە سەرەکییەکە لادەبەین و دواتر شێوازی ئەدەبییەکەی بۆ زیاد دەکەین.

بۆ نموونە/ هۆنراوەیەکی ئینگلیزی

ئەدەب ٨٠٠

ئەدەبی ئینگلیزی ٨٢٠

هۆنراوەی ئینگلیزی ٨٢١

- گۆڤارێك لە هۆنراوەی ئینگلیزیدا ٨٢١،٠٥

- کۆمەڵێك بابەت لە هۆنراوەی ئینگلیزیدا ٨٢١،٠٨

٨٠٠ ئەدەب ٨٠٠ ئەدەب

٨٤٠ ئەدەبی فەرەنسی ٨٤٠ ئەدەبی فەرەنسی

٨٤٣ چیرۆکی فەرەنسی ٨٤٢ شانۆی فەرەنسی

ئەگەر ژمارەی سەرەکی ئەدەبەکە بە (٠)کۆتایی نەهاتبوو ئەوا راستەوخۆ ژمارەی شێوازی ئەدەبەکەی بۆ زیاد دەکەین، بۆ نموونە/

٨٠٠ ئەدەب

٨٩٠ ئەدەبی گەلان

٨٩١،٥ ئەدەبی گەلانی هند و ئەورووپی

٨٩١،٥٩٧ ئەدەبی کوردی

٨٩١،٥٩٧٣ چیرۆکی کوردی.

٧- بەشێوەیەکی گشتی تەنها یەك (٠) زیاد دەکرێت بۆ ژمارە سەرەکییەکە، بەڵام ئەگەر ژمارەی درووستبوو مانایەکی تری بەخشی، ئەوا دەکرێت دوو(٠) یاخود زیاتر زیاد بکرێت.

بۆ نموونە/ فەلسەفەی زانستی رامیاری ژمارەکەی ٣٢٠،١، بەڵام ئەم ژمارەیە لە لیستی سەرەکی پۆلێندا مانایەکی تری هەیە، بۆیە وا پێویست دەکات کە سفرێکی تر بۆ نێوان ژمارە یاریدەدەرەکەو ژمارە سەرەکییەکە زیاد بکرێت، بەم شێوەیە/ ٣٢٠،٠١ فەلسەفەی سیاسی.

(چۆنییەتی بەکارهێنانی ئەم خشتەیە)

ئەم ژمارانە تەنها لەگەڵ بابەتە زمانەوانییەکاندا بەکاردێن، ئەویش بە زیادکردنی ژمارەی شێوازی زمان بۆ ژمارەی بنچینەیی (زمانەکە). دوای لابردنی (٠)ی ژمارە بنچینەیەکە ئەگەر هەبوو، وە ئەگەر (٠)ی نەبوو ئەوا راستەوخۆ ژمارەکە زیاد دەکەین، دواتر دوای سێ ژمارە (،) دادەنێین.

بۆ نموونە/ النحو العربي ٤١٥ اللهجات الايطالية ٤٥٧

* النطق الانكليزي ٤٢١،٥٢ اللغة البرتغالي ٤٦٩

* النحو البرتغالي ٤٦٩،٥ اللغة اليونانية الحديثة ٤٨٩،٧

* اللغة الكردية ٤٩١،٥٩٧٥

* النحو والصرف في اللغة ٤٠٥ الاشتقاق في اللغة ٤٠٢

* الكتابة و الاصوات في اللغة العربية ٤١١

- رەوانبێژی لە زمانی کوردیدا ٤٩١،٥٩٧٤

- کێش و قافیە لە شیعری کوردیدا ٤٩١،٥٩٧٦

- مێژووی رێزمانی ئینگلیزی ٤٢٥،٠٩

- رێزمانی سویدی ٤٣٩،٧٥

(چۆنییەتی پۆلێنکردنی فەرهەنگ)

ا- فەرهەنگی یەك زمان، واتە وشەکانی تایبەت بێت بە زمانێکی دیاریکراو

فەرهەنگی کوردی - کوردی ٤٩١،٥٩٧٣

فەرهەنگی عەرەبی - عەرەبی ٤١٣

فەرهەنگی یابانی - یابانی ٤٩٥،٦٣

فەرهەنگی روسی - روسی ٤٩١،٧١٣

* سەرەتا هێمای زمانەکە دادەنێین، دواتر هێمای فەرهەنگی بۆ زیاد دەکەین.

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٢) بریتییە لەم ژمارانە:

١	شوێن، ناوچە، ناوچەی جوگرافی بە شێوەیەکی گشتی وەك ناوچەی هێڵی ئیستیوا، شاخ، دەشت، دانیشتوان.	مساحات ، مناطق ، الاماكن الجغرافية بصورة عامة مثل المناطق المتجمدة و الحرارية و الاستوائية و الجبلية و السهول و الفضاء و كثافة السكان و ...الخ	AREEAS REGIONS PLACES IN GENERAL PERSION REGARDLESS OF AREA REGION PLACE
٢	کەسایەتی بەبێ گرنگیدان بە شوێن	الاشخاص دون الاهتمام بالمكان .	THE ANCIENT WORLD
٣	جیهانی کۆن.	العالم القديم .	The ancient world
٣١	چین.	الصين.	China
٣٢	میسر.	المصر.	Egypt
٣٣	فەلەستین.	الفلسطين.	Palestine
٣٤	هند.	الهند.	India
٣٥	دۆڵی رافدین و ئێران.	وادي الرافدين و ايران.	Mesopotamia
٣٦	ئەوروپای کۆن.	اوروبا القديم.	Europe north and west of Italian peninsula
٣٧	نیمچە دورگەی ئیتالیا.	شبه جزيرة الايطالية.	Italian peninsula
٣٨	یۆنان.	اليونان.	Greece

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٥)

کۆمەڵەی مرۆڤایەتی، بەپێی رەگەزو جۆرو نەتەوە

جدول مساعد رقم (٥) الجماعات السلالية و العرقية و القومية

Table (5) ethnic and national groups

ناوەڕۆکی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٥)

١	گەلانی ئەمریکای باکورر	الامريكيون الشماليون.	North American.
٢	بەریتانییەکان، ئینگلیزەکان، ئەنگلۆساکسۆنییەکان	البريطانيون، الانكليز، الانجلوساكسون.	British. English. Anglo Saxons.
٣	نۆردییەکان.	النورديون (الجرمانيون).	Germanic people.
٤	لاتینیەکان.	اللاتينيون الحاليون.	Modern Latin people.
٥	ئیتاڵییەکان، رۆمانەکان.	الايطاليون، الرومانيون.	Italians. Romanians.
٦	ئیسپانەکان و پرتوگالەکان.	الاسبانيون و البرتوغاليون.	Spanish and Portuguese.
٧	گەلانی ئیتاڵی تر (رۆمانییە کۆنەکان).	شعوب الايطالية الاخرى.	Other italic peoples.

لە خوارەوەی ئەم ژمارەیە هیچ تێبینیەك نییە، بە بەكارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٢) بۆیە ژمارەی (٠٩) بۆ محاصیل زیاد دەكەین، دواتر هێمای (ئەسیوبیا) بۆ ئەم ژمارە سەرەكییە زیاد دەكرێت ٦٣٣،٠٩٦٣

نموونەیەكی تر/ الموسیقی في الاسبانیا

الموسیقی ٧٨٠

٧٨٠،٩ المعالجة الجغرافیة

٧٨٠،٩٤٦ الموسیقی في الاسبانیا

* نموونەیەكی تر/ الخدمات الاجتماعیة في لاهور

٣٦٠ الخدمات الاجتماعیة

٣٦٠،٩ معالجة الجغرافیة

٣٦٠،٩٥٤ الخدمات الاجتماعیة في الهند

٣٦٠،٩٥٤٩١٤٣ الخدمات الاجتماعیة في لاهور

نموونەیەكی تر/ البنوك في مدینة لوس الانجلس

البنوك ٣٣٢،١

البنوك في الولایات المتحدة ٣٣٢،١٠٩٧٣

البنوك في مدینة لوس الانجلس ٣٣٢،١٠٩٧٣٤٩٤

٢- ئەگەر لەگەڵ بابەتە سەرەكییەكەدا تێبینی هەبوو بە بەكارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٢) ئەوا راستەوخۆ هێمای تایبەتی خشتەی ژمارە (٢) زیاد دەكەین بۆ ژمارە سەرەكییەكە.

بۆ نموونە/ كرێ لە یابان

كرێ ٣٣٢،١

كرێ لە یابان ٣٣٢،١٢٩٥٢

- بۆ نموونە/ الجریمة و علم الاجرام ٣٦٤

Reviews and exercises	كتـــب التمـــارين و المراجعة	سەرچاوەی راهێنان**	٠٧٥
Collection	المجموعات	کۆمـەڵێك بابـەت لەیـەك سەرچاوەدا	٠٨
Geographical treatment	المعالجـة التاريخيـة و الجغرافية.	چارسـەرکردنی بابەت لـە رووی مێژوو جوگرافیاوە	٠٩
Treatment by areas	المعالجة الجغرافية	چارســـەرکردنی بابـــەت لەڕووی شوێنەوە	٠٩١
Person regardless	التراجم.	یادداشت	٠٩٢
Treatment by specific continents country and location	معالجــــة جغرافيــــة حســــب القــــارات و الاقطار.	چارسەرکردنی بابەت لـە رووی جوگرافیـــــــــای کیشــــــوەرەکان، وڵات، ناوچـــــە جیاجیاکـــــانی جیهان.	٠٩٣

* ئەمەش هەندێك بابـەت دەگرێتـەخۆ، ئـەم ژمارەیـە بەکارنایـەت، ئەگـەر زانیـاری لەلای بابەتە سەرەکییەکەوە نەبێت کە ئاماژە بە بەکارهێنانی ئەم ژمارەیە بکات.

** ئەمــەش ئــەو سەرچـاوانە دەگرێتـەخۆ، کـە تایبـەتن بـە وەڵامدانـەوەی پرسـیار راهێنان.

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٣)دابەشکردنی شێوازەکانی ئەدەب

جدول المساعد رقم (٣)التقسيمات الشكلية للاداب

SUBDIVISIONS OF INDIVIDUA LITERATURE

میلفل دیوی ئەم خشتەیەی ئامادەکردووە بۆ دابەشکردنی شێوازەکانی ئەدەب، وەك هۆنراوە، پەخشان، شانۆ، رەخنەی ئەدەبی...هتد. بۆ هەریەك لەم بابەتانە ژمارەی تایبەتی بۆ ئامادەکردوون، کە دەتوانرێت بلکێنرێت بە ژمارەی بنچینەی ئەدەبی زمانی هەر نەتەوەیەك کە ژمارەکەی لە نێوان (٨١٠ - ٨٩٠)بێت.

ناوەڕۆکی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٣) ئەدەب

Poetry	الشعر.	هۆنراوە.	١
Drama	المسرحية.	شانۆ.	٢
Fiction	القصة و الرواية.	چیرۆك و رۆمان.	٣
Essay	المقالات الادبية.	وتار.	٤
Speech	الخطابة.	وتاربێژی.	٥
Letters	الرسائل الادبية.	نامەی ئەدەبی.	٦
Satire and humors	السخرية و الهزل.	گاڵتەو گەپ.	٧
Miscellaneous writings	المتفرقات الادبية.	بابەتی جۆراو جۆری ئەدەبی.	٨

(چۆنییەتی بەکارهێنانی ئەم خشتەیە)

دەتوانین ژمارەی شێوازی ئەدەبی لەم خشتەیە زیاد بکەین بۆ ژمارەی بنچینەیی ئەدەبی هەر نەتەوەیەك، کە بمانەوێت ئەو ژمارەیەی بۆ زیاد بکەین، ئەگەر ژمارەی ئەدەبی نەتەوەکە بە (٠) کۆتایی هاتبوو، ئەوا (٠)

- زانستی ئاژەڵ ٥٩٠
- کورتکراوەیەك لە زانستی ئاژەڵ ٥٩٠،٢

- مۆسیقا ٧٨٠
- ئینسایکلۆپیدیای مۆسیقا ٧٨٠،٣

٣- ئەگەر ژمارە سەرەکییەکە بە دوو سفر کۆتایی هاتبوو (کە لە پۆلێنی دیوی دا نۆ ژمارەی وەها هەیە) ئەوا سفرێکی ژمارە یاریدەدەرەکەو سفرێکی ژمارە بنچینەیەکە لادەبەین و دواتر ژمارەکان دەلکێنین بەیەکەوە، بۆ نموونە/ فەلسەفە ١٠٠
مێژووی فەلسەفە ١٠٩

- تەکنەلۆجیا ٦٠٠
- ئینسایکلۆپیدیای تەکنەلۆجیا ٦٠٣

٤- لە کاتی دروستکردنی ژمارەیەکی پۆلێندا، ئەگەر ژمارەی بەرهەمهاتوو زیاتر لە سێ خانە بوو، ئەوا دوای سێیەم خانە هێمای (،)دادەنێن تەنها بۆ یەکجار لە ژمارەیەکی پۆلێندا بەکاردێت لەلایی چەپی ژمارەکەوە.

٥- نابێت ژمارەیەکی یاریدەدەر بلکێنرێت بە ژمارەیەکی سەرەکی ئەگەر لە خوار ژمارە سەرەکییەکەوە تێبینی نەبێت بەبەکارهێنانی ئەو ژمارە یاریدەدەرە.

٦- هەمیشە دەبێت ئەو ژمارانەی، کە لە ئەنجامی پێکەوەلکاندنی ژمارەیەکی یاریدەدەر بە ژمارەیەکی سەرەکی پێکدێت، بەراووردبکرێت لەگەڵ سیستەمی سەرەکی پۆلێندا بۆئەوەی بزانرێت، کە ئەو ژمارەیە مانایەکی تری نییە.

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٤) دابەشکردنی شێوازەکانی زمان

جدول المساعد رقم (٤) التقسيمات الشكلية للغة

Table (4) subdivision of individual language

دیوی ئەم خشتەیەی تایبەت کردووە بە شێوازەکانی زمان وەك ئیملا، فۆنەتیك، نووسین، ڕێزمان...هتد.

ناوەڕۆکی خشتەیی یاریدەدەری ژمارە (٤)

١	زمان لە شێوەی نوسین و دەربڕینیدا	اللغة فى شكلها المكتوب و المنطوق/ وتشمل المختصرات و التنقيط و الاحرف الهجائية الاملاء و التهجي	Writing system , phonology
٢	شیکردنەوەی زمان	الاشتقاق/ اصل الكلمة و تاريخها، نظام الاصوات اللغوية، علم لفظ الكلمة و تطورها.	Etymology
٣	فەرهەنگی زمانەوانی	المعاجم اللغوية.	Dictionaries
٤			
٥	ڕێزمان	قواعد اللغة (النحو و الصرف).	Grammar
٦			
٧	بەکارهێنانی زارەکانی ناو زمان	اللغة فى شكلها غير القياسي/ وتشمل تحليل و استعمال اللغة العامية و اللهجات المحلية.	Historical and geographical variation
٨	بەکارهێنانی زمانەوانی.	استخدام اللغة/ الفصيحة و غير الفصيحة و ترجمة من و الى اللغات الاخرى.	Applied linguistics'

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٢) ناوچەی جوگرافی

جدول رقم (٢) المناطق الجغرافية

Auxiliary table (2) areas

زۆر لە سەرچاوەکانی کتێبخانە پێویستیان بە دابەشکردنی جوگرافی هەیە، ئەمەش بۆ جیاکردنەوەی بابەتە سەرەکییەکان لەیەکتر لە رووی ناوچەوە، بۆیە

دیوی بۆ ئەم مەبەستەش خشتەی ژمارە (٢)ی ئامادەکردووە، کە تێیدا بابەتەکانی لە رووی شوێنەوە کردووە بە (١٠)بەشەوە، ئەو بەشانەش بە دە بەشی تروە، ئەویش بەپێی دانانی هێمایەك بۆ هەر ناوچەو کیشوەرێك دواتر بۆ وڵات بۆ شار بەو شێوەیە....هتد.

ب- فەرهەنگی تایبەت بە دوو زمان، واتە وشەسازییەکان لە زمانێکەوە بۆ زمانێکی تر بێت. یەکەم هەنگاو سەچاوەکە بەو ژمارەی زمانە پۆلێن دەکەین، کە کەمتر شارەزایمان تێدا هەبێت، دواتر هێمای فەرهەنگی بۆ زیاد دەکەین،

لە پاشدا هێمای زمانەکەی تری بۆ زیاد دەکەین، بە مەرجێك هێمای (٤) زمانەکەی تر دووبارە نانووسینەوە. بۆ نموونە/

فەرهەنگی ئینگلیزی - عەرەبی ٤٢٣،١

فەرهەنگی ئینگلیزی - ئیتالی ٤٥٣،٢

فەرهەنگی ئینگلیزی - روسی ٧١٣٢،٤٩١

تێبینی/ لە کاتێکدا ئەگەر فەرهەنگێکمان لەبەر دەستدا بوو بە دوو زمان نووسرابوو، بەڵام هەردوو زمانەکە بۆ ئێمە نەزانراو بوو، واتە کەم شارەزایمان تێدا هەبوو، ئەوا ژمارەی پۆلێنی ئەو زمانەی دەدەینێ، کە لە دواتردا لە ریزبەندی زمانەکاندا هاتووە، دواتر هێمای زمانەکەی تری بۆ زیاد دەکەین

بۆ نموونە/ فەرهەنگی روسی - یابانی ٤٩٥،٦٣٩١٧١

زمانی یابانی ٤٩٥،٦ زمانی روسی ٤٩١،٧١

فەرهەنگی سەنسکریتی - بلغاری ٤٩١،٨١١٣٩١٢

زمانی سەنسکریتی ٤٩١،٢ زمانی بلغاری ٤٩١،٨١١

ج- فەرهەنگێك کە بۆ دوو زمان زیاتر بەکاربێت، لەژێر ژمارەی (٤٠٣) پۆلێن دەکەین/ بۆ نموونە/

فەرهەنگی کوردی - عەرەبی - فارسی - تورکی ٤٠٣

فەرهەنگی ئینگلیزی - ئەڵمانی - فەرەنسی ٤٠٣

٣٩	ناوچەکانی تری جیهـان .	المناطق الاخرى.	Other parts of ancient world
٤	ئەوروپا.	اوروبا.	EUROP AND MODERN WORLD
٥	ئاسيا.	اسيا.	ASIA
٦	ئەفەريقا.	افريقا.	AFRECA
٧	ئەمريكاى باكوور.	الامريكا الشمالية.	NORTH AMERICA
٨	ئەمـەريكارى باشـوور.	الامريكا الجنوبية.	SOUTH AMERICA
٩	ناوچەکانی تری جیهان، دوورگـــــــــەکان و ئۆقیانووسی هادی.	المنـاطق الاخـرى مـن العالم.	OTHER PARTS OF THE WORLD

چۆنییەتی بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمـارە (٢)

بۆ بەکارهێنـانی خشتەی ژمـارە (٢) پێویسـتە لەسـەر پـۆلێن کـار یـەکێك لـەم دوو ڕێگایە خوارەوە بەکاربهێنێت:

١- کاتێك هیچ زانیارییەك لەلایی ژمارە سەرەکییەکەوە نەبێت، کە ئاماژە بدات بـە بەکارهێنانی خشتەی ژمارە دوو، لە کاتێکدا کە ئەو ژمارەیە پێویستی بە دابەشـکردنی جوگرافی هەبێت، لەم حاڵەتەدا ژمـارەی (٠٩)، کـە هێمـایی مێـژوو جوگرافیایـە زیـاد دەکرێت بۆ بابەتە سەرەکییەکە دواتر هێمایی ناوچەکە زیاد دەکەین، بۆ نموونە/

محاصيل الحقلية في اثيوبيا

محاحيل ٦٣٣

٨	یۆنانییـــــەکان و ئەوانەی پەیوەندیان بـــە یۆنانەکانـــەوە هەیە.	الیونانیون و الجماعات ذات العلاقة.	Greeks and related groups
٩	کۆمەڵـــو نەتـــەوەو رەگەزەکانی تر.	جماعـات سـلالیة و عرقیـة اخری.	Other ethnic and national groups.

تێبینی/ نەتەوەی کورد ٩١٥٩٧-

(چۆنییەتی بەکارهێنانی ئەم خشتەیە)

پۆلێن کار دەتوانێت لە دوو حاڵەتدا ئەم خشتەیە بەکار بهێنێت/

یەکەم/ لە کاتێکدا کە زانیاری لەژێر ژمارە سەرەکییەکەدا هەبێت لە خشتەکانی پۆلێنی دیوی دا، کە رێگە بدات بە بەکارهێنانی ئەم خشتەیە.

بۆ نموونە/ الاجناس البشریة ٥٧٢

الاجناس البشریة محددة ٥٧٢،٨

لەژێر ئەم ژمارەیەدا رێنمای هەیە بە بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە(٥).

الاجناس البشریة فی شرق و جنوب شرق اسیا ٥٧٢،٨٩٥

ژمارە – ٩٥ لە خشتەی ژمارە (٥) وەرگیراوە تایبەت بە گەلانی تر.

بۆ نموونە/ الموسیقی الفولکلوریة ٧٨١،٧٢

لەژێر ئەم ژمارەیەدا زانیاری هەیە بە بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٥).

الموسیقی الفولکلوریة الاسبانیة ٧٨١،٧٢٦

سەرنج بدەن ژمارە (٦) لە خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٥) وەرگیراوە.

بۆ نموونە/ سایکولوجیة الشعوب ١٥٥،٨٤

لەژێر ئەم ژمارەیەدا زانیاری هەیە بە بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٥).

سایکولوجیة الیابانیین ١٥٥،٨٤٩٥٦

سەرنج بدەن ژمارەی -٩٥٦ لە خشتەی ژمارە (٥) وەرگیراوە.

سایکۆلۆجییەتی گەلی کورد ١٥٥،٨٤٩١٥٩٧

سەرنج بدەن ژمارە- ٩١٥٩٧ لە خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٥)وەرگیراوە.

دووەم/ لە کاتێکدا کە لە ژێر ژمارە سەرەکییەکەدا زانیاری نەبوو بە بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٥) ئەو خشتەیە پێویست بوو بەکاربهێنرێت، لەم کاتەدا پێش بەکارهێنانی ژمارەی خشتەی (٥)، ژمارە (-٠٨٩) زیاد دەکرێت بۆ ژمارە سەرەکییەکە، دواتر ژمارەی خشتەی (٥) زیاد دەکەین.

بۆ نموونە/ فنون الخزف ٧٣٨

فنون الخزف لدى العرب ٧٣٨،٠٨٩٩٢٧

- قراءة الكف لدى قبائل الغجر ١٣٣،٦٠٨٩٩١٤٩٧

قراءة الكف ١٣٣،٦

- دەستگرتنەوە لەلای گەلی کورد ١٣٣،٦٠٨٩٩١٥٩٧

- باری ئابووری کوردەکانی فەرەنسا ٣٣٠،٠٨٩٩١٥٩٧٠٤٤

فەرەنسا ٠٤٤ / رەگەزی کورد ٩١٥٩٧ / ٠٨٩ ژمارەی زیاد

٣٣٠ بابەتی سەرەکی.

- تركيب الاجتماعي لليهود في اسبانيا . ٣٠٥،٠٨٩٩٢٤٠٤٦

- گۆڤارێك لە بارەی باری کۆمەلایەتی ئیرلەندییەکان لە ئەمریکا

٣٠٥،٠٨٩١٦٢٠٧٣٠٥

خشتەی یاریدەری ژمارە (٦) زمانەکان

جدول مساعد رقم (٦) اللغات

Table (6) language

ئەم خشتەیە تایبەتە بە جۆرەکانی زمان، کە لە دونیادا هەی

بۆ هەر جۆرە زمانێك هێمایەك بەکارهاتووە، کە زمانەکە دەگەڕێنێتەوە سەر ئەسڵی خۆی، ئەم ژمارانە بە تەنها بەکارنایەن، بەڵکو زیاد دەکرێن بۆ ژمارە سەرەکییەکان لە خشتەکانی پۆلێنەوە، بەڵام بە مەرجێك کە تێبینی هەبێت لە خوار ژمارە سەرەکییەکەوە کە ئاماژە بدات بە بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٦)

ناوەڕۆکی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٦)

1	زمانی عەرەبی	اللغة العربية	Arabic language
2	زمانی ئینگلیزی	اللغة الانكليزية	English language
3	زمانی ئەڵمانی	اللغة الالمانية	Germany language
4	زمانی فەرەنسی	اللغة الفرنسية	Romanic language
5	زمانی ئیتاڵی	اللغة الايطالية	Italian language
6	زمانی ئیسپانی	اللغة الاسبانية	Spanish language
7	زمانی لاتینی	اللغة اللاتينية	Latinas language
8	زمانی یۆنانی	اللغة اليونانية	Hellenic language
9	زمانەکانی تر	اللغات الاخرى	Other

(چۆنییەتی بەکارهێنانی ئەم خشتەیە)

بۆ نموونە/ زمانی فەرەنسی لە خوێندنی سەرەتاییدا ٣٧٢،٦٥٤١

٣٧٢،٦٥ هێمایە بۆ خوێندنی سەرەتایی لە خشتە سەرەکییەکاندا

٤١ هێمایە بۆ زمانی فەرەنسی لە خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٦)

بۆ نموونە/ دائرة المعارف باللغة التركية ٠٣٩،٩٤٣٥

٠٣٩ دائرة المعارف باللغات الاخرى

٩٤٣٥ – اللغة التركية

خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٧)

لیستی کەسایەتییەکان و دابەشکردن بە پێی کارو پیشە

جدول مساعد رقم (٧)

قائمة الاشخاص و تصنيف بالفئات

ناوەڕۆکی خشتەکە

01	ئەو کەسانەی کە سەر بە گروپێکی پیشەیی تایبەت نین	الاشخاص غیر منتمین الی مجموعات مهنیه خاصه.
02	کۆمەڵێك کەسایەتی.	مجموعه من الشخصيات.
03	کەسایەتییەکان بە پێی رەگەزو جۆر.	الاشخاص حسب النوعيه و الجنس.
04	کەسایەتییەکان بە پێی جۆرو لێکنزیکی.	الاشخاص حسب نوع و القرابه.
05	کەسایەتییەکان بەپێی تەمەن.	الاشخاص موزعون حسب العمر.
06	کەسایەتییەکان بە پێی باری کۆمەڵایەتی و ئابووری.	الاشخاص موزعون حسب الخصائص الاجتماعيه المتنوعه.
07		
08	کەسایەتییەکان بە پێی باری تەندروستی و ئەقڵی.	الاشخاص موزعون حسب الخصائص البدنيه و العقليه
09	کەسایەتییەکان بە پێی باری پیشەیی.	الاشخاص موزعون حسب المهن.
1	ئەوانەی لە بواری فەلسەفدا کاردەکەن.	العاملون فی مجال الفلسفة.
2	تایبەتمەندەکان لە بواری ئاییندا.	العاملون فی مجال الدين.
3	تایبەتمەندەکان لە بواری زانستی	العاملون فی مجال العلوم

	کۆمەڵایەتی.	الاجتماعية
4	تایبەتمەندەکان لە بواری زمانەکاندا.	العاملون فی مجال اللغات.
5	تایبەتمەندەکان لە بواری زانستی سروشتی.	العاملون فی المجال العلوم الطبيعية.
6	تایبەتمەندەکان لە بواری زانستی پراکتیکی.	العاملون فی المجال العلوم التطبقية.
7	تایبەتمەندەکانی بواری هونەر.	العاملون فی المجال الفن.
8	تایبەتمەندەکانی بواری ئەدەب.	العاملون فی المجال الادب.
9	تایبەتمەندەکانی بواری مێژوو، جوگرافیا، یادداشت.	العاملون فی المجال التاريخ و الجغرافيا و التراجم.

بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٧)

یەکەم / کاتێك کە تێبینی هەبێت لە خوار ژمارە سەرەکییەکە، کە ئاماژە دەدات بە بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٧)

بۆ نموونە/ العادات و التقاليد ٣٩٠

العادات و التقاليد باصحاب المهن و الوظائف ٣٩٠،٤

(لە ژێر ئەم ژمارەیەدا تێبینی هەیە بە بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٧))

عادات و تقاليد المحاميين ٤٣٤٤،٣٩٠

بۆ نموونە/ المجموعات الادبية من اداب متعددة ٨٠٨،٨

مجموعة ادبية من اداب متعددة لفئات محددة ٨٠٨،٨٩٢

لەژێر ئەم ژمارەیەدا تێبینی هەیە بە بەکارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٧)

مجموعة ادبية من اداب متعددة باقلام اطباء ٨٠٨،٨٩٢٦١

دووەم/ کاتێك كە لـە ژێـر ژمـارە سـەرەكییەكەدا تێبینـی نـەبێت بـە بـەكارهێنانی خشتەی یاریدەدەری ژمارە (٧)، بەڵام پێویست كات بە بەكارهێنانی ئەو خشـتەیە، لـەم كاتەدا ژمارە (-٠٨٨) زیاد دەكرێت بۆ ژمارە سەرەكییەكە، دواتر ژمـارەی یاریـدەدەری لە خشتەی ژمارە (٧) بۆ زیاد دەكەین.

بۆ نموونە/ فنون الخزف ٧٣٨

فنون الخزف لدى المكفوفين ٧٣٨،٠٨٨٠٨١٦١

بۆ نموونە/ خدمات المكتبة للقراء ٠٢٥،٥

خدمات المكتبة للقراء الموهوبين ٠٢٥،٥٠٨٨٠٨٢٩

پاری دووەم

سەرەبابەت

بابەت = الموضوع = subject

بیرۆکەیەك یاخود چەند بیرۆکەیەکە، کە لەناو سەرچاوەیەکدا باس و لێکۆڵینەوەی لەسەرکرابێت،
ئەو بیرۆکەیە لە ناونیشانی سەرچاوەکەدا ئاماژەی پێکرابێت یاخود پێبینەکرابێت.

سەرەبابەت = راس الموضوع = subject heeding

زاراوەیەکە یاخود کۆمەڵێك زاراوە کە باس لە بابەتی سەرچاوەکە دەکات، کە لەناو کتێبخانەیەکی دیاریکراودا هەبێت، لە کاتی پێڕستکردنی سەرچاوەکاندا گرنگی پێدەدرێت و بە رەنگی (سوور)
لە بەشی سەرەوەی کارتی پێڕست دەنووسرێت، لەسەر دووری دووەم و دێڕی سێیەم، یاخود بە پیتی
گەورە بۆ ئەوەی جیا بکرێتەوە لە ناونیشان، ناوی نووسەر و زنجیرە.

(سوودەکانی سەرەبابەت)

١- دەبێتە هۆکارێك بۆ کۆکردنەوەی هەموو بابەتەکانی کتێبخانە لە هەموو لایەکەوە، ئەمەش هۆکارێکە بۆ گەیشتنی خوێنەر بەو بابەتانەی کە مەبەستێتی.
٢- هۆکارێکە بۆ زانینی ئەو بابەتانەی کە لە کتێبخانەدا هەن.
٣- لە رێگایەوە دەتوانین کاری بیبیلۆگرافی سەرکەوتوو ئەنجام بدەین.
٤- یارمەتیدەرە بۆ تەواوکردنی کارتی پێڕستکردن، بەهۆی زیاتر شیکردنەوەی بابەتەکان بۆ بابەتی تر.
٥- یارمەتیدەرە لە کاری هەڵبژاردنی سەرچاوەکانی کتێبخانە.

لیستی سەرەبابەت - قائمة رؤوس المواضیع = list of subject headings

کارێکی پێویستە، کە هەموو کتێبخانەیەك لیستی ئامادەکراوی هەبێت بۆ کاری دۆزینەوەی سەرەبابەت

ئەویش لەبەر ئەم هۆیانە:-

١- پشت بەستن پێی وەك سەرچاوەیەك لەکاتی پێرستی بابەتیدا.

٢- دەبێت بابەتەکان بەپێی پیتی (هجائی) ریزبەند کرابێت بۆ ئاسانی دۆزینەوەی بابەتەکان.

٣- زیادکردنی هەر سەرەبابەتێکی تازە کە لەوەوبەر نەبووبێت لەناو لیستەکەدا، بەمەرجێك بەشێوەی (هجائی)بێت.

٤- تێبینی تێدا بێت بۆ بەکارهێنانی ئەو زاراوانەی کە زۆر باوون، بەکارهێنانی رێگا نیشاندەر

(الإحالات) بۆ گواستنەوەی پێرست کار لەو وشەیەی کە بەکارنەهاتووە لە لیستەکەدا بۆ ئەو وشەیەی کە بەکارهاتووە.

- نموونەی لیستی سەرەبابەت بە زمانی عەرەبی (قائمة رؤوس الموضوعات لابراهیم الخازندار).
- نموونەی لیستی سەرەبابەت بە زمانی ئینگلیزی (سیرز).

(هەندێك هۆكار بۆ هەڵبژاردنی سەرەبابەت)

١- خوێنەر/ دەبێتە هۆكارێكی سەرەكی لە هەڵبژاردنی سەرەبابەتی گونجاودا. بۆ نموونە دەبێت لەو وشانە هەڵبژێردرێن بۆ سەرەبابەت كە لەلایەن خوێنەرانەوە زانراوەو نووسراوەو بە زۆری بەكاردەهێنرێن. نەك وشەو زاراوەیەك كە لەلای خوێنەر بەكارنەهاتووەو نەزانراوە.

٢- یەكگرتووی لە بەكارهێنانی وشەدا/ پێویستە ئەو زاراوانە بەكاربهێنین لە سەرەبابەتەكاندا كە گشتی و یەكگرتوو تر بێت، نەك هەر جارەو جۆرە وشەیەك بۆ بابەتێكی دیاریكراو بەكارێت. ئەگەر هەندێك وشە چەند مانایەكی هەبوو لە چەند شوێنێكی جیاوازدا، ئەوا پێویستە روونكردنەوە بدەین بەو وشەیە بۆ نموونە/

النقد (العملة) * الاسكندرية (العراق)

النقد (الادب) * الاسكندرية (المصر)

٣- بەكارهێنانی زاراوەی بڵاو و بەناوبانگی ناو خوێنەران/ دەبێت ئەو وشانە بەكاربهێنین بۆ سەرە بابەت كە بەزۆری لەلای خوێنەران باو و بڵاوە، نەك بە پێچەوانەوە بۆ نموونە/

(جوامع – مساجد) (سروشت – فیزیا) كامیان بەكاردێنین و كامیان واز لێدێنین؟

(خزان – دولاب) (جرارات – ساحبات) كامیان بەكاردێنین و كامیان واز لێدێنین؟

لەكاتی پێویستدا پێویستە (احالة – رێگا نیشاندان) بەكاربهێنین بۆ ئەو وشەیەی كە كەمتر بەكاردێت بۆ وشەیەك كە زۆرتر بەكاردێت بۆ نموونە/

الخيالة * المذياع

انظر * انظر

السينما * الراديو

٤- تایبەتمەندی/ پێویستە زاراوەیەکی وەها هەڵبژێرین کە زۆر تایبەتمەند بێت، بۆ نموونە ئەگەر بابەتێکمان هەبوو لە بارەی کارەباوە، دەنووسین (کارەبا) نانووسن (فیزیا)، چونکە کارەبا تایبەتمەندترە. بە هەمان شێوە بۆ (موگناتیس، دەنگ، رەنگ....هتد).

(یاساکانی داڕشتنی سەرەبابەت)

١- لەوانەیە سەرەبابەتەکە لە وشەیەك پێکهاتبێت، وەك (الاداب، الجبال، الجلود، المکتبات)

٢- هەندێکجار سەرەبابەت لە دوو وشە پێکدێت، وەك (افات الزراعیة، الرقص الشعبی، الصحة العقلیة، علم المکتبات).

ا- زۆر جار سەرەبابەتەکە (واوی عەتف) پێکیانەوە دەبەستێتەوە، وەك (الکلیات و الجامعات، المکتبة و المجتمع).

ب- زۆرجار سەرەبابەتەکە بەشێوەی دوو وشە دەبێت، کە لێك جیاناکرێتەوە، وەك (الاداب و الاخلاق، الدین و الحیاة).

ج- زۆرجار سەرەبابەتەکە لە دوو وشە پێکدێت دژ بەیەکتر، وەك (الخیر و الشر، الشك و الیقین، اللیل و النهار).

٣- زۆرجار سەرەبابەت لە چەند وشەیەك پێکدێت، وەك (اختزان و استرجاع المعلومات، جمعیة اتحاد المکتبین العراقیین، اسماك میاه العزبة، الاتحاد الوطني الکردستاني).

٤- بەکارهێنانی (،)بۆ هەڵگەڕانەوەی سەرەبابەتە، واتە بۆ پێشخستنی (ناو) دواخستنی (ئاوەڵناو) بۆ نموونە/ (التعدین، الهندسة – التمور، الانتاج – المخازن، الانتاج – المکتبات، الادارة).

٥- بەکارهێنانی (-)بۆ دابەشکردنی سەرەبابەت بەپێی/

ا- دابەشکردنی شێواز/ اللغة العربية – الموسوعات الفيزيا – دراسة و التعليم

ب- دابەشکردنی مێژوو/ ئەورووپا – مێژوو – ١٩٩٩

تركيا – مێژوو – ١٤٥٣-١٥١٧

ج- دابەشکردن بەپێی شوێن/ الاسماك – لبنان الرسم الزيتي – روما الزراعة – العراق

٦- ناو/ ئەگەر ناوی کەسی بوو وەك خۆی دەینووسینەوە، بەڵام ئەگەر باسی ژیاننامەی کۆمەڵێك کەسی کرد، کە لەژێر یەك پیشەدا کۆبووبوونەوە، ئەوا بە سیفەتی پیشەکە سەرەبابەتی بۆ دادەنێین، وەك/ الفلاسفة، المكتبيون، المهندسون، بەڵام ئەگەر باسی لە کۆمەڵێك کەس کرد، کە پیشەکانیان جیاواز بێت ئەوا وشەی (التراجم–یاداشت) دەنووسین وەك/ العراق – التراجم.

٧- لە بابەتی زمان و ئەدەبدا لە پێشدا بابەتە سەرەکییەکە دەنووسین دواتر زمان و شێوازی ئەدەبی بۆ زیاد دەکەین، یاخود بەشەکانی زمان و ئەدەبی بۆ دەنووسین بۆ نموونە/ ئەدەبی کوردی – هۆنراوە. ئەدەبی ئینگلیزی - چیرۆك . ئەدەبی عەرەبی – شیعر – تونس

واتە بەم شێوازە/ ئەدەب – شێوازی ئەدەبی – شوێن – ساڵ

زمانی عەرەبی – فەرهەنگ – میسر – ١٩٢٠- ١٩٨٥

پاری سێیەم

پێڕست

پێڕست ـ الفهرسة ـ cataloging

پێناسەیەکی پێڕست و کورتەیەکی مێژوویی

پێڕست/ بریتیە لە وەسفکردنی شێوازی دەرەوەی سەرچاوەکانی کتێبخانە، بەپێی یاسا و ڕێنمای کە ئەو یاساو ڕێنماییانە، لەلایەن چەند کەسێکی شارەزای بواری کتێبخانەوە دارێژراوە، کە بەهۆیەوە وەسفێکی زانستیانە بۆ ئەو سەرچاوەیە بکرێت، کە لە ڕێگایەوە خوێنەر بتوانێت بگاتە ئەو بابەتانەی کە مەبەستێتی و سودی لێوەربگرێت لە بوارە جیاجیاکانی زانستدا.

مێژووی فەرهەنگ دەگەڕێتەوە بۆ (٢٠٠٠) ساڵ پێش زایین، ئەویش لە ئەنجامی لێکۆڵینەوە لە نوسراوی سەر (٦٢) تاتە قوڕ کە بۆ وەسفکردنی کتێبخانەی سۆمەرییەکان ئامادەکرابوو، هەروەها شێوازەکانی پێڕستکردن لە دۆڵی نیلدا دۆزراوەتەوە لەسەر (١٤٠٠) پێچراوی ڕووەکی کە بە(بەردی)ناسراوە تێیدا وەسفی کتێبخانەکانی ئەو سەردەمە دەکات.

لە ساڵی (١٣٠٠)ی پێش زایندا، زانیاری هەبووە لەسەر ناوی نووسەر کە لەخوار تاتە قوڕەکان، دۆزراوەتەوە، ئەویش دوایی دۆزینەوەی (٢٠٠٠٠)بیست هەزار تاتە قوڕ کە زانیاری لەسەر ناونیشان و ناوی نوسەر و خاوەندار و پاشای ئەو سەردەمە بڵاوکردۆتەوە.

ئەو پێڕستەی کە (کلیماخوس) لە کتێبخانەی (ئەسکەندەریە) لە (٢٥٠) ساڵ پێش زایین دایناوە، کۆنترین شێوازی پێڕستکردنە، کە بەشێوەیەکی زانستیی و بە لیستێك ناوی سەرچاوەکانی کتێبخانە و ناوی نوسەرەکان و ساڵ و شوێنی لەدایك بوون و شوێنی فێربوون و نازناو و کورتەیەك لەسەر ژیانی نوسەرەکە ئاماژە پێداوە.

لە سەرەتادا ناونیشـان دەکـرا بـە دەروازە بـۆ پێڕسـت، بـەڵام (ئەغریقیـەکان) نـاوی نوسەریان کرد بە دەروازە بۆکاری پێڕستکردن.

ساڵی ۱۸۵۰ وەك سەرەتایەك بۆ خوێندنی پێڕسـت دادەنرێـت بەشـێوازی زانسـتی و ئەکادیمی.

لە کۆنگرەی یەکێتی جیهانی کتێبخانەکان، کە لە پاریس بەسترا لە ساڵی (۱۹٦۱) لەسـەر ئـەوە ڕێککـەوتن کـە پێڕسـتە یاسـایەکی چـوونیەك و بنچـینەی هـەبێت بـۆ پێڕستکردن.

ساڵی (۱۹٦۷) یاسای (ئەنگلۆ ئەمریکان) بۆ پێڕستکردن بڵاوکرایەوە.

(A.A.C.R - Anglo American Cataloging Rules)

ساڵی ۱۹۷٤یاسای نێودەوڵەتی بۆ وەسفی بیبلۆگرافیا بڵاوکرایەوە.

(I.S.B.D - international Standard bibliographical description)

جۆرو شێوازەکانی پێڕست

پێڕست لە رووی جۆرەوە دەکرێت بە دوو بەشەوە:

١-پێڕستی وەسفی = الفهرسة الوصفية =descriptive Cataloging

٢-پێڕستی بابەتی = الفهرسة الموضوعية = subject Cataloging

شێوازەکانی پێڕست

١- پێڕستی چاپکراو= فهرس المطبوع = printed catalog

کۆنترین جۆری پێڕستە، کە لە شێوەی فەرهەنگ (قاموس) دایە.

٢- پێڕستی پەڕەپەڕە= فهرس المحزوم = sheaf Catalog

ئەم پێڕستە لە لاپەڕەی قەبارە (٤*٧,٥ سم)پێکهاتووە.

٣- پێڕستی کارت = فهرس البطاقی = card catalog

ئەم پێڕستە پێکهاتووە لە کارتێکی قەوارە (٧,٥* ١٢,٥سم).

٤- پێڕستی ئەلکترۆنی = الفهرس الالکترونی = electronic cataloging

نوێ ترین شێوازی پێڕست کردنەکە لەم ساڵانەی دوایدا هاتووەتە بواری جێ بەجێ کردنەوە لە کتێبخانەو بنکە زانیارییەکان زۆر بەفراوانی بەکاردەهێنرێت ، لەگەڵ زۆر بوونی بەکارهێنانی کۆمپیوتەردا، کە لە رێگایەوە زانیارییە بیبیلۆگرافییەکان تۆماردەکرێت بەپێ ی پێڕست جارێکی تر بەئاسانی دێتەوە بەردەست سوودمەندەکانی.

(پێداویستیەکانی پێڕستی ئەلکترۆنی)

١- کۆمیوتەر.

٢- پرۆگرامی تایبەت و ئامادەکراو بە بواری زانیارییەکان و کتێبخانە.

٣- بنکەیەکی زانیاری کە بەبەردەوامی زانیاری بیبیلۆگرافی لەسەر سەرچاوەکانی بدات بە خوێنەران.

دەتوانین زانیارییە بیبیلۆگرافییەکان جارێکی تر بەم شێوازانە بەدەست بهێنینەوە :-

أ- لەسەر وەرەق لە رێگای (پرێنت)ەوە.

ب- لەرێگای مایکرۆفیش .

ج- لەسەر شاشە .

بەراوردێك لە نێوان شێوازەكانی پێڕست و لایەنی باش و خراپی هەر شێوازێك

- لایەنە خراپەكانی پێڕستی چاپ

١- ناتوانرێت بابەتی تری بۆ زیاد بكرێت تەنها لە كاتێكدا نەبێت كە چاپی تازەی لێدەربچێت.

٢- لە یەككاتدا ناتوانرێت لەلایەن چەند خوێنەرێكەوە بەكاربهێنرێت.

٣- تازەكردنەوەی كات و مەسرەفی زۆری دەوێت.

٤- تەنها بۆ ماوەیەكی كاتی بەكاردەهێنرێت.

٥- ناتوانرێت بۆ كاری ئامار سوودی لێوەربگیرێت.

- لایەنە باشەكانی پێڕستی چاپ

١- ئاسان تاووتوێ دەكرێت.

٢- دەتوانرێت لە شوێنێكەوە بۆ شوێنێكی تر بگوازرێتەوە.

٣- بچوكەو شوێن زۆر ناگرێت.

- لایەنە باشەكانی پێڕستی پەڕەپەڕە

+ بەئاسانی دەتوانرێت بابەتی تری بۆ زیاد بكرێت و لێی كەم بكرێتەوە.

- لایەنە خراپەكانی پێڕستی پەڕەپەڕە

+ زوو كۆن دەبێت و دەفەوتێت و پێویستی بە تازەكردنەوە هەیە.

- لایەنە باشەکانی پێڕستی کارت

١- دەتوانرێت بە ئاسانی بابەتی بۆ زیاد بکرێت، یاخود لێی کەم بکرێتەوە، بەبێ ئەوەی کار لە سیستەمی پێڕستەکە بکات.

٢- پێڕستێکی زیندووەو هەموو کات دەتوانرێت بابەتی بۆ زیاد بکرێت.

٣- لەیەککاتدا چەندەها خوێنەر دەتوانرێت سوودی لێوەربگرێت.

- لایەنی خراپی پێڕستی کارت

+ ناتوانرێت بە ئاسانی لە شوێنێکەوە بۆ شوێنێکی تر بگوازرێتەوە.

<u>لایەنباشەکانی پێڕستی ئەلەکترۆنی)</u>

١- توانایەکی فراوانی هەیە لە تۆمارکردنی زانیارییەکان.

٢- خێراییەکی زۆری هەیە لە تۆمارکردن و گەڕانەوەی زانیارییەکاندا.

٣- توانای گواستنەوەی زانیارییەکانی هەیە بۆ مەودای زۆر دوور، لە ڕێگای مانگە دەستکردەکانەوە.

٤- توانای گواستنەوەی زانیارییەکانی هەیە لە ڕێگای (سیدی و دیڤیدی).

(لایەنەخراپەکانی پێڕستی ئەلەکترۆنی)

أ- پێویستی بە ڕاهێنانی بەکار هێنەرەکان هەیە.

ب- پێویستی بە ڕاهێنانی کارمەندان و فەرمەنبەران هەیە.

ج- دابین کردنی ووزەی پێویست و بەردەوام.

د- نەشارەزای هەندێ بەکارهێنەر لەسەر ئەو سیستمە نوێیانە.

سوودەکانی پێڕست بە شێوەیەکی گشتی بۆ کتێبخانەو بنکە زانیارییەکان

١-هۆکارێکە بۆ وەسفکردن و ڕێکخستنی سەرچاوەکانی کتێبخانە.

٢- ڕێنیشاندەری خوێنەرە بۆ ئەو شوێنەی کە سەرچاوەکەی لێیە لە کتێبخانە.

٣- وێنەیەکی پێشوەخت دەدات بە خوێنەر لەسەر سەرچاوەکە پێش ئەوەی سەرچاوەکە بخوێنێتەوە.

٤- دەبێتە هۆکارێکی پەیوەندنی نێوان خوێنەر و کتێبخانە.

ئەو زانیارییانەی کە بە هۆی پێڕستەوە لە کتێبخانە دەستمان دەکەوێت.

١- ئایا لە کتێبخانەدا سەرچاوەیەك هەیە بە ناوی نووسەرێکی دیاریکراو؟

٢- ئایا ئەم ناونیشانە لە کتێبخانەدا دەست دەکەوێت؟

٣- ئایا چەند سەرچاوە هەیە لە کتێبخانەدا لەژێر ئەم بابەتە؟

٤- ئایا کام چاپی ئەم سەرچاوەیە لە کتێبخانەدا دەست دەکەوێت؟

٥- ئایا ئەم سەرچاوەیە، کە بەم زنجیرەیە دەردەچێت، لە کتێبخانەدا دەست دەکەوێت؟

(جۆرەکانی پێڕست) لە رووی دەروازەوە

ا- پێڕستی نووسەر = فهرس المؤلف = author catalog

تێیدا کارتەکانی پێڕست بەپێی ناوی نووسەر (ئەلف بێ) ریزدەکرێت، کە بە هۆیەوە دەتوانین بڵاوکراوەکانی نووسەرێك کۆبکەینەوەو بزانین چەند بڵاوکراوەی ئەو نووسەرە لە کتێبخانەدا هەیە.

ب - پێڕستی ناونیشان - فهرس العنوان = title catalog

کارتەکانی پێڕست بەپێی ناونیشانی سەرچاوەکان (ئەلف بێ) ریزبەند دەکرێت.

ج - پێڕستی بابەتی = فهرس الموضوعی = subject catalog

کارتەکانی پێڕست بەپێی بابەتەکانی (ئەلف بێ) ریزبەند دەکرێت، کە لە رێگایەوە دەزانین چەند بابەتی دیاریکراو لە کتێبخانەیەکدا هەیە.

د - پێڕستی فەرهەنگی = الفهرس القاموسی = dictionary catalog

بەهۆیەوە کارتەکانی پێڕست/ نووسەر، ناونیشان، بابەت، پێکەوە کۆدەکرێتەوە. ئەمەش یەکێکە لە باشترین جۆرەکانی پێڕست، بەهۆیەوە خوێنەر دەگاتە سەرچاوەکان، ئەگەر هەریەك لە ناوی نووسەر، ناونیشان، بابەت، بزانێت.

ه - پێڕستی پۆلێنکراو = فهرس المصنف = classification catalog

لەم جۆرە پێڕستەدا کارتەکانی پێڕست لە رێگای ژمارەی پۆلێنەوە رێك دەخرێت .

و - پێڕستی رەف = فهرس الرف = shelf catalog

ئەمجۆرە پێڕستە لە کتێبخانەکاندا دادەنرێت، زیاتر لەلایەن کارمەندانی بەشی پێڕست و پۆلێنەوە بەکاردێن. کارتەکانی ئەمجۆرە پێڕستە بەپێی ریزکردنی سەرچاوەکان لەسەر رەفەکانی کتێبخانە رێکدەخرێت.

سوودەکانی پێڕستی رەف

١- بەکاردەهێنرێت بۆ کاری ئاماری کتێب.

٢- بەهۆیەوە ژمارەی دانەکانی سەرچاوەیەك دەردەکەوێت لەهەمان ناونیشان، کە لە کتێبخانەدا هەیە.

٣- هاوسەنگی راگرتن لە نێوان بابەتەکانی کتێبخانە.

٥- دەتوانرێت وەك بنچینە بەکاربهێنرێت بۆ کاری بیبیلۆگرافی.

چۆنییەتی کۆکردنەوەی زانیاری لەسەر سەرچاوەیەك بە مەبەستی پێڕستکردنی

یەکەم/ تاوتوێکردنی سەرچاوەکە بە مەبەستی کۆکردنەوەی زانیاری.

دووەم / دەستنیشانکردنی زانیارییەکان بە مەبەستی تۆمارکردنیان.

ئەو زانیاریانەمان لە بەرگی سەرچاوەکە، پەڕەی ناونیشان، پەڕەی دوای ناونیشان، لیستی ناوەڕۆکی سەرچاوەکە، پێشەکی سەرچاوەکە، ناونیشانی لاپەڕەکان، کورتکراوەی سەرچاوەکە کە لە بەرگی کۆتایی سەرچاوەکەدایە، ئەو سەرچاوانەی کە نووسەر پشتی پێبەستورن، دەقی سەرچاوەکە، وەرگرتنی بیروڕای شارەزایان.

(نموونەیەکی روونکراوە لە کارتی پێڕستکردن)

ژمارەی ناوی نووسەر ناوی نووسەر

ناونیشانی سەرچاوە = ناونیشانی بەرامبەر: ناونیشانی

یاریدەدەر/ نووسەری یەکەم،

نووسەری دووەم، کۆکەرەوە لێکۆڵەرەوە وەرگێر بەهەمان

شێوەی ناوی نووسەر.- چاپ، وەسفی چاپ .-

شوێنی بڵاوکردنەوە: بڵاوکەرەوە، ساڵ.

بەش، لاپەڕە: قەبارە:- زنجیرە

روونکردنەوە و سەرنج

١- سەرەبابەتی یەکەم

٢- سەرەبابەتی دووەم

٣- سەرەبابەتی سێیەم

أ- نووسەری یاریدەدەر ب- وەرگێر

ج – کۆکەرەوە د- ناونیشان هـ – زنجیرە.

٤١٣
م ٦٨٢ مصطفى جواد

قل و لا تقل/ تاليف مصطفى جواد.

بغداد: مطبعة المعارف، ١٩٦٥.

١٥٠ ص: ٢٤* ١٢ سم.

١- اللغة العربية – المعاجم ا- العنوان.

(هەندێك لەو نیشانانەی كە بەكاردێن لە كاری پێڕستكردندا)

(=) بەكاردێت لە نێوان ناونیشانی سەرەكی و ناونیشانی بەرامبەر.

(:) بەكاردێت لە نێوان (١) ناونیشانی بەرامبەرو ناونیشانی یاریدەدەر.

٢) لە نێوان شوێنی بلاوكردنەوەو بلاوكەرەوە.

٣) لە نێوان لاپەڕەو قەوارە.

(/) بەكاردێت لە نێوان ١) ناونیشان، یاخود ناونیشانی یاریدەدەرو نووسەر.

٢) وەسف و شێوازی چاپ لەگەڵ هەر زانیارییەكی تر، كە لەسەر چاپەكە بێت

(،) بەکاردێت لە نێوان ١) نووسەری یەکەم و دووەم...هتد.

٢) وەرگێڕی یەکەم و دووەم... هتد.

٣) کۆکەرەوەی یەکەم و دووەم...هتد.

٤) چاپ و وەسفی چاپ.

٥) بڵاوکەرەوەو مێژووی بڵاوکردنەوە.

٦) بەش و لاپەڕە.

٧) ناوی نووسەرو نازناوی.

(") بەکاردێت لە نێوان نووسەر و وەرگێڕ و کۆکەرەوە....هتد.

(-) بەکاردێت لە نێوان ١) زانیاری لەسەر نووسەرو چاپ.

٢) چاپ و شوێنی بڵاوکردنەوە.

٣) قەوارەو زنجیرە.

(٠) بەکاردێت ١) لە دوای ساڵی چاپ.

٢) لە دوای نووسینی هەر بڕگەیەك لە بڕگەکانی دەروازەی یاریدەدەر.

(ئەو دوورییانەی کە بەکاردێن لە کاری پێڕستکردندا)

دووری - الابعاد = indention

مەبەستمان لە دووری (بعد) ئەو ماوەیەیە، کە لە کاتی نووسینی زانیارییەکاندا لەسەر سەرچاوەیەك تۆماری دەکەین، لەسەر ئەوکارتەی بۆ ئەم مەبەستە ئامادەکراوە، کە بە دەست پێدانانی دووگمەی چاپکردن دەپێورێت. سێ جۆر دووریمان هەیە لە تۆمارکردنی زانیارییەکان لەسەر کارتەکان:-

ا) دووری یەکەم - البعد الاول = first indention

ئەویش بریتیە لە (٨) ماوە لە سووچی کارتەکەوە بۆ ئەم مەبەستانە بەکاردێت:

١- دەروازەی سەرەکی کارت.

٢- بۆ تەواوکردنی ئەو زانیارییانەی، کە تایبەتە بە ناونیشان، لاپەڕەکان، تێبینی، لە کاتێکدا ئەو شوێنەی کە بۆی دیاریکراوە بەشی نەکات.

ب) دووری دووەم - البعد الثاني = second indention

ئەویش بریتییە (١٢) ماوە لە سووچی کارتەکەوە (چوار ماوە لە دەروازەی سەرەکی کارتەکەوە بە لای چەپدا). ئەویش بۆ ئەو مەبەستانە بەکاردێت:

١- نووسینی دەروازەی یاریدەدەر.

٢- ناونیشان. ٣- لاپەڕە. ٤- تێبینی. ٥- دواکەوتن (المتابعة).

ج) دووری سێیەم = البعد الثالث = third indention

ئەویش بریتییە لە (١٤)ماوە، واتە (٦) ماوە لەلایی چەپی دەروازەی سەرەکی، لەم کاتانەدا بەکاردێت:

١- کاتێك کە دەروازەی سەرەکی درێژ بێت و لە دێری یەکەمدا تەواو نەبێت، ئەوا لە دێری دووەم لەسەر دووری سێیەم دەستپێدەکات.

٢- بۆ تەواوکردنی دەروازەی یاریدەدەر ئەگەر درێژ بێت، ئەوا لەسەر دووری سێیەم دەست پێدەکات.

٣- ئەگەر بەشەکانی سەرچاوەکە کراوە بوو، واتە تەواو نەبوو بوو، ئەوا بەکراوەیی لەسەر دووری سێیەم دەنووسرێت و بە پیتی (ج) بۆ سەرچاوەی عەرەبی و پیتی (ب) بۆ سەرچاوەی کوردی و پیتی (V) بۆ سەرچاوەی ئینگلیزی ئاماژە پێدەکرێت.

د) دووری هەڵواسراو - البعد المعلق = hanging indention

ئەجۆرە دوورییانە تەنها لەو کاتانەدا بەکاردێت کە دەروازەی سەرەکی کارتەکە بە ناونیشانی سەرچاوەکە بێت، ئەویش بە نووسینی دەروازەکە لەسەر دووری یەکەم دواتر دێری دووەم دووری دووەم دەبێت تاوەکو کۆتایی، بە شێوەیەك وەك ئەوەی کارتەکە هەڵواسرابێت.

هەندێك نموونە لەسەر كارتی پێڕستكردن بە

زمانەكانی كوردی عەرەبی ئینگلیزی

٦٣٣
ع٦٥٤ عبد الحميد احمد
زراعة المحاصيل الصناعية فى العراق / تاليف
عبد الحميد احمد، عبد الستار عبدالله:-
الموصل: مؤسسة دار الكتاب، ١٩٧٧ .
٢٠٤ ص: ١٢*٢٤ سم.
١ - المحاصيل الصناعية - العراق.
ا - عبد الستار عبدالله (م. مشارك)
ب- العنوان.

٠٢٧,٨
ج٧٥٢ جلمران، عبدالفتاح.
المكتبة المدرسية/ تاليف عبد الفتاح جلمران، عبدالكريم الامين،
مصطفى الموسوي.- ط ٢.-
بغداد: مطبعة التربية، ١٩٧٠.
٤٤٢ ص: ١٤*٢٤ سم.
١-المكتبات المدرسية
ا- الامين، عبدالكريم (م. مشارك)
ب- الموسوي، مصطفي (م . مشارك) ج - العنوان.

٣٧٢

٧٥٨١ التربية الحياتية للصف الاول الابتدائي

تاليف محمد سليم (و اخرون) .- ط٣ .-

بغداد: وزارة التربية، ١٩٧٧.

١١٦ ص: ١٣*٢٣ سم .

١- العلوم الحياتية - الدراسة و تدريس.

ا- محمد سليم (م. مشارك).

ابراهيم جمال

التطرف الفكرى بشقيه ووسطيه/ تاليف ابراهيم جمال

.- ط١ .-

القاهرة: دار فكر العربي، ٢٠٠٠ .

١٣٠ ص: ١٢* ٢٤ سم .

١- الدين الاسلامي - السياسة.

ا- العنوان.

حسن، السيد الشحات احمد.

الصراع القيمي لدى الشباب و المواجهة من منظور التربية الاسلامية/ تاليف السيد شحات احمد حسن .- ط١ .-

القاهرة: دار الفكر العربي، ١٩٨٧.

٣٨٨ص: ١٢*٢٨ سم .

١- الدين الاسلامي - التربية.

ا- العنوان.

الين وديع فرج

الكرة الطائرة: دليل المعلم و المدرس ولاعب/ تاليف الين وديع فرج - ط٢.-

الاسكندرية: منشاة المعارف، ١٩٩٠ .

١٨٠ص: ١٢* ٢٤ سم

١- الكرة الطائرة - دليل ا- العنوان.

کاروان ئەحمەد سالح

کاریگەری ئاو لەسەر دۆزی کورد لە عیراق/ نووسینی

کاروان ئەحمەد سالح - چ ١-

سلێمانی: مەکتەبی بیرو هۆشیاری، ٢٠٠٤ .

٨٦ ل: ١٤ * ٢٠ سم .

١- ئاو- سیاسەت - کوردستان . ٢- کوردستان - سیاسەت.

ا- ناونیشان.

هیچسن، کرستۆفەر.

گۆڕینی رژێم/ نووسینی کریستۆفەر هیچسن وەرگێڕانی محمد

حەمە سالح تۆفیق - چ ١-

سلێمانی: چاپخانەی شڤان، ٢٠٠٤ .

٢٤٣ ل: ١٢*٢٥ سم .

١- سیاسەت - عێراق. ا- تۆفیق، مەحەمەد ، حەمە سالح (وەرگێڕ)

ب- ناونیشان.

عیزەتوڵلا عیزەتی.
جیۆپۆلیتك/ د. نووسینی عیزەتوڵلا عیزەتی وەرگێڕانی کەمال ڕەشید شریف - چ ١-
سلێمانی: سەنتەری ستراتیجی و لێکۆڵینەوە، ٢٠٠٤ .
٢٤٢ل: ١٤ * ٢٠ سم .
١- جوگرافیای سیاسی. ا- کەمال ڕەشید شەریف (وەرگێڕ).
ب- ناونیشان.

٨٩١,٥٩٧١
٦٥٨ ا
ئەحمەد ، کەژاڵ
ئاوێنە شکاندن/ نووسینی کەژاڵ ئەحمەد-
سلێمانی: وەزارەتی رۆشنبیری، ٢٠٠٤ .
١٠٠ل: ١٢*٢٠ سم- (زنجیرەی ٢٦٠)
١- ئەدەبی کوردی - هۆنراوە.
ا- ناونیشان. ب- (زنجیرەی ٢٦٠)

م
٤١٣
م٦٨٤ مصطفى جواد
قل و تقل/ تاليف مصطفى جواد .-
بغداد: مطبعة المعارف، ١٩٦٥
١٥٠ ص: ١٢*٢٤ سم .
١- اللغة العربية - المعاجم .
ا- العنوان.

٢١٠
ج٨٨٤ الجندى، انور.
الاسلام فى مواجهة الفلسفة القديمة/ تاليف انور الجندي-
بيروت: دار الكتاب اللبناني، ١٩٨٧.
٣٢٠ ص: ١٢*٢٤سم- (الموسوعة العربية الاسلامية - ١١)
١- الاسلام - فلسة - المواجهة.
ا- العنوان. ب- (الموسوعة العربية و الاسلامية -١١)

٢١٠

س٥٣٤ شمتيز، باول

الاسلام قوة الغد العالمية/ تاليف باول شمتيز، ترجمة محمد شامة- ط ١-

القاهرة: مكتبة وهبة، ١٩٨٣ .

٣٥٠ ص: ١٢*٢٥ سم .

١- الاسلام - السياسة ا- شامة، محمد (المترجم).

ب- العنوان.

٣٢٠

٤٨٣١ ئنتسار، نادر

ئيتنۆ نەتەوايەتی كورد/ نوسينی نادر ئينتسار، وەرگێڕانی عەتا قەرەداغی - چ ١-

سلێمانی: تيشك، ٢٠٠٤ .

٣٥٠ ل: ١٦*٢٢ سم .

١- نەتەوەی كورد - سياسەت. ٢- مێژووی كورد - سياسەت.

ا- قەرەداغی، عەتا (وەرگێڕ). ب- ناونيشان.

٤١٥

ع٦٢٢ العكبري ، عبدالله بن الحسين .

مسائل الخلافية فى النحو / تاليف عبدالله بن الحسين العكبري

تحقيق محمد الحلواني .– ط ٢ .–

دمشق : دار المؤمون ، ١٩٨٧ .

١٣٦ ص: ١٢*٢٥ سم

تحتوي على بيبلوغرافيات و الكشاف ص ١٣٠

١– قواعد اللغة العربية – النحو.

ا– الحلواني، محمد (محقق). ب– العنوان.

٢١٠

ع ٥٢٨ العقاد، عباس محمود.

الاسلام و الحضارة الانسانية/ تاليف عباس محمود العقاد

تحرير عبدالله حسين الحساني – ط ١–

بيروت: المكتبة العصرية، ١٩٨٩.

١٨٥ص: ١٤*٢٤ سم .

١– الاسلام الحضارة. ا– الحساني، عبدالله حسن (محرر).

ا– العنوان.

٣٣٠

ق٢٤٧ قريضة، ضبحي تادريس

مقدمة في علم الاقتصاد/ تاليف صبحي تادريس قريضة ،

عبد الرحمن

سيري احمد، نعمة الله نجيب ابراهيم – ط ٢–

القاهرة: دار الجامعات، ١٩٨٠

٥٢٨ ص: ١٣*٢٦ سم

١– الاقتصاد، علم. ا– احمد، عبد الرحمن سيري (م. مشارك)

ب– ابراهيم نعمةالله نجيب (م. مشارك). ج– العنوان.

٠٢٠

٨٢٢١ ادارة المكتبات

تاليف عبد الكريم الامين (والاخرون)– ط ٢–

بغداد: وزارةالتعليم العالي و البحث العلمي، ١٩٠٨

١٨٥ ص: ١٠*٢٠ سم .

١– المكتبات – الادارة ا– الامين، عبد الكريم (م. مشارك).

٨٩١,٥٩٧٠٢
خ ٤٢٧ خەیاڵ و رۆح
نووسینی کۆمەڵێك نووسەر- چ ١-
سلێمانی: سەردەم، ٢٠٠٤ .
٤٠٦ ل: ١٥*٢٠ سم
١- ئەدەبی کوردی - لێکۆڵینەوە.
ا- قەرەداغی، عەتا (ن بەشداربوو)
ب- قەرەداغی، مەهاباد (ن. بەشداربوو)

٣٢٠,٩٤
ل ٤٣٨ لیونهارد، ڤۆلکان.
کۆمۆنیزمی ئەوروپی/ نووسینی ڤۆلکان لیونهارد،
وەرگێڕانی کوردۆ
عەلی - چ ١-
سلێمانی: تیشك، ٢٠٠٤ .
٣١٤ ل: ١٤*٢٠ سم .
١- سیاسەت - کۆمۆنیزم - ئەوروپا.
ا- عەلی، کوردۆ (وەرگێڕ). ب- ناونیشان.

٠٧٠
٦٢٣م   مکاوی، حسن عماد

ئەخلاقی کاری رۆژنامە نووسی/ نووسینی حەسەن عماد مکاوی، وەرگێڕانی مەم بورهان قانع - چ ١-
سلێمانی: تیشك، ٢٠٠٤ .

١- رۆژنامەنووسی - خووڕەوشت.

ا- قانع، مەم بورهان (وەرگێڕ).   ب- ناونیشان.

Classification no.
Author no.   Author name

Title proper = parallel title; other title /
Author statement
Author ship. - Edition statement.-
Place; publisher, date.
Pagination, size, illustration. - (series
Numbering).
Notes.
I.s.b.n.
Tracing.

005
H honey cut, jerry
Introducing Microsoft windows 2000 professional /
By jerry honey cut.-
Washington: Microsoft, 1999.
424 p.: 15* 30 cm.
Glossary of terms p. 371 – 403
Index p. 405 – 424
computer programming
title

R
912
P Philip, George.
The university atlas / by George Philip.-
22nd. Ed.-
London: George Philip, 1984.
176 p.: 25*30 c.m
Index 140 p.
Geographical term's p. 142 – 145
1 - geographical maps
I - title

362.7
S552 Sheridan, Mary Dorothy
The handicapped child and his home / by Mary
Dorothy Sheridan; illustration by toms graves.-
London: national children home, 1973.
91 p. 32* 18 c.m.
ISBN no. 90024-18-x
1- handicapped children
2- parent and child
i- graves , toms (illustration)
ii- title

540
H hammed I.P
Introduction to the study of physical
Chemistry /by i.p.hammett.-
LOndon: Megrohill, 1975.
427p. map, table: 24*12c.m.-(international chemical
Services 22)
1-chimistry
I-title. Ii. Series.

020
E Evans, g.edward
Developing library and information center
Collection / by g.edward evince, Margret R.zarnosky.-
4th.ed. –
Colorado: libraryunlimited, 2000.
595p; 12*25c.m. (library and information science text
Series)
Indxp.577-595
1-information science. 2-library science
I-zarnosky, Margaret r. (authorship)
Ii-title. Iii-series

800
B beat, Jerome
The Norton introduction to the literature/by
Jerome beat, j.paul hater.-7thed.-
New York: nor ten, 1988.
Vol.3 (188+103) p.:22*12c.m
Isbn6014n67
1-litretur-drama
I-hunter, j.paul (authorship) ii-title

425.7
G	Graver, B.D.
Advanced English practiced / by B.D.grver.-
3rd.ed.-
New York: oxford university press, 1988.
320p.24*12c.m.-
Appendix-exercises p.275-320
1-english language – grammar
I-title

427
S	sidle, Jennifer
English idioms/by Jennifer sidle, W. Mcmored.-
5th.ed.-
New York: Oxford University, 1988.
267p.14*16c.m
Index p.243-267
Isbn0-19-43277-2
1-english language-idioms
I-mc moored (Authorship)
Ii-title

یاساکانی چۆنییەتی گۆڕینی ناوی نووسەر بە ژمارە (ژمارەی ناوی نووسەر)

Author number- رقم الطلب

بە مەبەستی زیاتر خزمەتی خوێنەران و ئاسان گەیشتنی سەرچاوەکانی کتێبخانە بە دەستی خوێنەرانە لە کەمترین ماوەدا، بە مەبەستی زیاتر ئاسانکردنی کاری پۆلێنی سەرچاوەکانی کتێبخانە، بە تایبەتی کاتێك سەرچاوەکان لە بابەتەکانیاندا چوون یەك بن، وا باشترە کە ژمارەیەکیش بۆ ناوی نووسەرەکان دابنرێت بە مەبەستی زیاتر ووردبوونەوە لە ناو کاری پۆلێنکردندا. بۆ ئەم مەبەستەش شارەزایان لە بواری زانستی پێرست و پۆلێنکردندا، لیستی (کەتر)یان ئامادەکردووە بۆ گۆڕینی نازناوی نووسەری بیانی بۆ ژمارە، هەروەها ئەم خشتەیەی کە لە خوارەوە ئاماژەی پێدراوە ئامادەکراوە بۆ گۆڕینی نازناوی ناوی نووسەری عەرەبی و کوردی.

٢	ب	ر	ع	ا
٣	ت	ز	غ	و
٤	پ	س	ف	ی
٥	ج	ش	ق	م
٦	ح	ص	ك	پ
٧	خ	چ	ل	ڤ
٨	د	ط	ن	گ
٩	ذ	ظ	ه	چ

بەپێی ئەم خشتەیە، ئەگەر نووسەرێك بە نازناوێکی دیاریکراو بەناوبانگبوو، ئەوا پیتی یەکەمی نازناوەکەی وەك خۆی دەنووسینەوە، دواتر سێ پیتی نازناوەکەی یاخود ناوەکەی دەگۆڕین بە ژمارە بە پێی خشتەکەی سەرەوە، بە مەرجێك ئەگەر ناوەکە یاخود نازناوەکە لە ناوی (عەرەبی)دا ئەگەر بە (ال) دەستپێکرد ئەوا (ال)ەکە وەك خۆی دەهێڵینەوە و نایگۆڕین بە ژمارە، بەڵکو سێ پیتی دوای ئەو دەگۆڕێن بە ژمارە بۆ نموونە/

نووسەرێك نازناوەکەی (ابو حمزه)یە (ا)ی (ابو)وەك خۆی دەنووسینەوەو دواتر سێ پیتی وشەی (حمزه)دەگۆڕین بە ژمارە بەم شێوەیە ا ٦٥٣

- الجاحظ دەبێت بە ج ٢٦٨

- هەندێك نووسەر بە ناوی شارەکانیانەوە بەناوبانگن، یاخود بە ناوی وڵاتەکانیانەوە، ئەوا لەوکاتەدا دەروازەی سەرەکی بەناوی شارەکە یاخود وڵاتەکەوە دەبێت، بۆ نموونە/

النجفی، العراقی، بانەیی، الرصافی، الخزرجی، کۆیی.

* النجفی= ن ٥٤٤ * العراقی= ع ٢٢٥

* ئەگەر نووسەری سەرچاوەیەك ناوی (عباس محمود العقاد)بێت ئەوا ژمارەی تایبەتی ناوی نووسەرەکە بەم شێوازە دەبێت، نازناوی نووسەرەکە کە (العقاد)ە، دێتە پێشەوە و ژمارەی ناوی نووسەرەکە بەجۆرە دەبێت: ع ٥٢٨

* ئەگەر ناوی نووسەرێك (اسماعیل بن محمد ابو الفضل)بێت، ئەوا ژمارەی تایبەتی ناوی نووسەرەکە بەم شێوەیە دەبێت: ابو الفضل ا ٤٧٧، سەرنج بدە (ا)ی (ابو) وەرگیراو، دواتر چوینە سەر ناوی(الفضل) (ال)ی ناوەکەمان پەڕاندوو چوینە سەر پیتەکانی ناوی (الفضل) بەپێی خشتەکە گۆڕیمان بۆ ژمارە.

* شێرکۆ بێکەس: ئەگەر بمانەوێت ژمارەی تایبەتی ناوی ئەم نووسەرە دەربهێنین، ئەوا وشەی (بێکەس) کە نازناوی نووسەرەکەید دەهێنینە پێشەوەو پیتی (ب) دادەنێین و دواتر سێ پیتی دوای نازناوەکە دەگۆڕین بە ژمارە بەم شێوەیە ب ٤٦٤ .

* ئەگەر دەزگایەکی وەك زانکۆ هەڵسا بە بڵاوکردنەوەی بڵاوکراوەیەك، ئەوا هەمان مامەڵەی ناوی نووسەری لەگەڵ دەکەین بۆ نموونە (جامعە بغداد) پیتی (ج)ی وشەی (جامعە)وەردەگرین و دواتر دەچینە سەر وشەی (بغداد)و سێ پیتی دەگۆڕین بە ژمارە بەم شێوەیە:

ج ٢٣٨

* هەروەها ئەگەر نووسەری سەرچاوەیەك ناوی (احمد بن محمد الحنبلي)بێت ئەوا ژمارەی ناوی نووسەرەکە بەم شێوەیە دەبێت: ح ٨٢٧

چۆنییەتی گۆڕینی مێژووی کۆچی، بۆ زایینی و زایینی بۆ کۆچی

گۆڕینی مێژووی کۆچی بۆ مێژووی زایینی

بۆ گۆڕینی مێژووی کۆچی بۆ زایینی ئەم یاسایە پەیڕەو دەکەین:

رۆژمێری زایینی= رۆژمێری کۆچی + ٦٢٢ - رۆژمێری کۆچی / ٣٣

نموونە/ سالی (١٣٠٠)ی کۆچی بگۆڕە بۆ زایینی

رۆژمێری زایینی = ١٣٠٠+٦٢٢- ١٣٠٠ / ٣٣

= ١٩٢٢-٣٩

= ١٨٨٣

نموونە/ سالی (١٤٢٥)ی کۆچی بگۆڕە بۆ زایینی

رۆژمێری زایینی= ١٣٠٠+٦٢٢ — ١٤٢٥ / ٣٣

= ٢٠٤٧-٤٣

= ٢٠٠٤

گۆڕینی مێژووی زایینی بۆ کۆچی

بۆ گۆڕینی مێژووی زایینی بۆ کۆچی پەیڕەوی ئەم یاسایە دەکەین:

مێژووی کۆچی= مێژووی زایینی – ٦٢٢ + مێژووی زایینی - ٦٢٢

٣٣

نموونە/ ساڵی (١٨٨٣)ی زایینی بگۆڕە بۆ کۆچی

ڕۆژمێری کۆچی= ١٨٨٣- ٦٢٢ + ١٨٨٣ – ٦٢٢

٣٣

= ١٢٦١ + ٣٩

= ١٣٠٠ ك

نموونە/ ساڵی (١٩٧٥)ی زایینی بگۆڕە بۆ کۆچی

ڕۆژمێری کۆچی= ١٩٧٥ – ٦٢٢ + ١٩٧٥ – ٦٢٢

٣٣

= ١٣٥٥ + ٤١

= ١٣٩٤ کۆچی

چۆنێتی پێڕستکردنی بڵاوکراوەی حکومی و ڕێکخراوەییەکان

بڵاوکراوەی حکومی- المطبوعات الحكومية =
Government publication

ئەو بڵاوکراوە ڕۆشنبیریانە دەگرێتەوە، کە لەلایەن ڕێکخراوە حکومییەکانەوە دەردەچێت و بڵاودەکرێتەوە وەك/ سیستمی ڕێکخستن، بڕیار، زانیاری، بەڕێوەبردن، ئامار،...هتد .

* بڵاوکراوە حکومییەکان لەژێر ناوی وڵات، یاخود هەرێم یاخود پارێزگا، یاخود هەریەکەیەکی ئیداری و سیاسی پێڕست دەکرێت.

چەند تێبینییەك لەسەر پێڕستکردنی بڵاوکراوە حکومییەکان:-

١- باشتر وایە دەروازەی پێڕستکردنەکە بە کورتکراوەیی ناوی وڵاتەکە بێت بۆ نموونە/

کۆماری عیراقی فیدراڵ دەبێت بە عیراق

United States of American

دەبێت بە

U s a

بەم شێوەیەش ئەگەر وەزارەتی خوێندنی باڵای عێراقی بڵاوکراوەیەك بڵاوکاتەوە، دەبێت دەروازەی پێڕستکردنەکەی بەجۆرە بێت/

عێراق. وەزارەتی خوێندنی باڵاو توێژینەوەی زانستی.

عێراق . هەرێمی کوردستان . وەزارەتی خوێندنی باڵاو توێژینەوەی زانستی.

٢- ئەگەر ناوی دوو ناوچە، شوێن، وڵات، لێکچوون. ئەوا پێویستە بە سیفەتێك ناوی یەکێکیان لەویتریان جیابکەینەوە، وا باشترە ناوی ئەو شوێنە پێناسە بکەین کە

کەمتر ناسراوە و بڵاوە، ئەویش بە نووسینی سیفەتەکەی شوێنە نەناسراوەکە کە لە تەنیشت ناوەکەوە لە نێوان دوو کەوانەدا دەنووسرێت. بۆ نموونە/ **الجزائر (المدينة)**
الجزائر(العاصمة)

Berlin (east)
Berlin (west)

٣- ئەو بڵاوکراوانەی کە لەلایەن وەزارەتەکانەوە دەردەچێت راستەوخۆ لەژێر ناوی وڵاتەکەدا دەبێت دواتر ناوی وەزارەتەکە. بۆ نموونە/ العراق. وزاره التربيه و التعليم

٤- ئەو بڵاوکراوانەی کە لەلایەن بەڕێوبەرایەتییەکەوە دەردەچێت سەر بە وەزارەتێکە، ئەوا دەروازەی پێڕستکردنەکە بە ناوی وڵات، دواتر وەزارەت، دواتر ناوی بەڕێوەبەراتیەکەوە دەنووسرێت

بۆ نموونە/ عێراق . هەرێمی کوردستان ، وەزارەتی رۆشنبیری . بەڕێوەبەرایەتی کتێبخانە گشتیەکان.

٥- ئەو بڵاوکراوانەی کە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتیەکەوە دەردەچێت، تەنها ئەو بەڕێوبەرایەتیە لە وڵاتەدا هەبێت، ئەوا دەروازەی پێڕستکردنەکە بە ناوی وڵاتەکە دواتر بە ناوی بەڕێوەبەرایەتیەکە دەبێت، بۆ نموونە/ عێراق. بەڕێوەبەرایەتی کەلەپووری گشتی
عێراق . ئەنجوومەنی خزمەتی گشتی

تێبینی/ ئەگەر ناوی وەزارەتێك لە وڵاتیکدا گۆڕدرا بە ناوێکی تر، پێویستە لەسەر کارمەندانی بەشی پێڕست کە کارتی رێگە نیشاندان بەکاربهێنن لە ناوە کۆنەکەوە بۆ ناوە تازەکە بۆ نموونە/

العراق . وزارة الاصلاح الزراعی

انظر

العراق . وزارة الزراعة و الاصلاح الزراعی

٦- ئەگەر فەرمانبەرێك سەر بە بەرێوبەرایەتییەكی دیاریكراو هەڵسـا بـە دەركردنـی بڵاوكراوەیەك، ئەوا ئەو بڵاوكراوەیە بە ناوی بەرێوەبەرایەتیەكـەوە بڵاودەكرێتـەوە نـەك بـە ناوی فەرمانبەرەكەوە، بەڵام دەتوانین ناوی فەرمانبەرەكە لە كارتی پێرستدا بنووسین.

بۆنموونە : جامعةبغداد.مركز البحوث التربوية و النفسية
كتب القراءة فى المرحلة الابتدائية/ تحليل ونقد
موفق الحمداني، يعقوب الخميسي.-

بڵاوكراوەی رێكخراوە حكومییەكان

ئـەو بڵاوكراوانـەی كـە لەلایـەن رێكخـراوە حكومییـەكان دەردەچـن و راسـتەوخۆ حكومەت سەرپەرشتیان دەكات، لەژێر ناوی رێكخراوەكـە راسـتەوخۆ پێرسـت دەكرێـت، بەبێ ئەوەی كە ناوەكە بگەرێتەوە بۆ ئەو بەرێوەبەرایەتیە، یاخود ئـەو وەزارەتـەی كـە ئـەم رێكخراوە سەر بەو بێت، ئەویش لەم كاتانەدا:-

١- رێكخراوی رۆشنبیری و بازرگانی و زانستی وەك/
مجلس البحث العلمى ، المجمع العلمى العراقى
British council - academia (n a u k) (s s s r)
٢-پەیمانگاكان Institutions
وەك/ پەیمانگا و زانكۆكان و كۆلیجەكان مۆزەخانە و كتێبخانە.
زانكۆی سلێمانی. كتێبخانەی گشتی.
پەیمانگای تەكنیكی سلێمانی بەشی كتێبخانە و زانیارییەكان
٣-بنكە فەلەكییەكان
وەك: مرصد حلوان/ مرصد البصرة
٤-ئەو رێكخراوانەی كە بەپێی رێكەوتنی حكومی دامەزراون

وەك/ المركز القومي للآستشارات و التطوير الآداري.

بـنكەی كوردی بۆ لێكۆڵینەوەی ستراتـیـژی.

٥- بانكەكان وكێڵگە كشتوكاڵییە فراوانەكان و كارگە پیشەسازییە بەناوبانگەكان

وەك/ البنك المركزي العراقي.

٦-مزگەوت و كەنیسە و شوێنە پیرۆزەكان.

Church of London

وەك/ مسجد مكة المكرمة یان

* نامە رەسمییەكان، كە لەلایەن سەرۆكی وڵات و پاشاكانەوە دەردەچن:

١-بە ناوی وڵاتەكە، دواتر سیفەتی كەسەكە، دواتر ساڵی لەسەر كارلادان و دواتر ناوی كەسەكە لەنێوان دوو كەوانـــەدا.

عێراق. سەرۆك، ٢٠٠٥-(جەلال تاڵەبانی)

السعودیة. ملك، ١٩٦٤ — ١٩٧٥ (فیصل بن سعود)

Gt.brit. sovereign, 1952. 1965 (Elizabeth II)

٢-ئەو بڵاوكراوانەی كە نووسەرەكانیان سەرۆكی وڵاتن یان پاشاكانن راستەوخۆ بەناوی سەرۆكەكە یان پاشاكـــە دەبـێـــت.

أنور السادات، رئیس جمهوریة مصر العربیة.

قصة الثورة كاملة.

* یاساو رێسای وڵاتەكان، القوانین و الانظمة، راستەوخۆ لەژێر ناوی وڵاتەكان پێرست دەكرێت، دواتر و وشەی یاسای بۆ زیاد دەكرێت بۆ نموونە/ العراق . القوانین و الانظمة

العراق. الدستور

* هەروەها كارەكانی دادگاش راستەوخۆ لەژێر ناوی وڵاتەكە پێرست دەكرێت دواتر ناوی دادگاكە

العراق محكمة التمیز

* کـاری سـەفارەتەکانیش راسـتەوخۆ لـەژێر نـاوی وڵات دواتـر نـاوی سـەفارەتەکە پێڕست دەکرێت

بۆ نموونە/ مصر . السفارة المصرية (العراق)

* کاروباری کۆنگرەو کۆنفرانس و کۆبوونەوە گشتییەکان .

ئەمەش ئەو کارانە دەگرێتـەوە، کـە کۆمـەڵێك پسـپۆڕ لـە بـواری سیاسـی، ئـەدەبی، فەرهـەنگی زانسـتی، کۆببنـەوە بـۆ تـاوتوێکردن و بڕیـاردان لەسـەر بابـەتێکی گـرنگ. راستەوخۆ ئەم کارانـە لـەژێر نـاوی کۆنگرەکـە پێڕسـت دەکرێـت، دواتـر ژمـارەو مێـژوو شوێنی بەستنی کۆنگرەکە دەنوسێت.

المؤتمر العلمي العلمي الاول للجنة العامة الذرية العراقية،

بغداد، ١٩٧٥

المؤتمر المكتبي الاول، بغداد، ١٩٧٤

مؤتمر المنظمات الاسلامية، مكة المكرمة، ١٩٧٤

کۆنفرانسی یەکەمی کتێبخانەو زانیارییەکان، هەولێر، ٢٠٠٦

* پەیماننـامەو پەیوەست نامەکان

کاروباری پەیماننـامـەو پەیوەسـت نامـەکان لـە نێـوان وڵاتانـدا، لـەژێر نـاوی وڵاتـدا پێڕست دەکرێت بۆ نموونە/ العراق. معاهدات،الخ ......

کوردستان. پەیوەست نامە،....هتد

ئەگەر پەیماننامـەیەك هەبوو لە نێوان دوو وڵاتـدا، ئـەوا بـە نـاوی ئـەو وڵاتـە پێڕسـت دەکرێت کە پەیماننـامەکەی تێدا مۆرکراوە.

العراق. معاهدات، الخ.... سورية، ١٩٧٢

U.S. treaties etc. Burma, June, 24, 1959

العراق . معاهدات، الخ... ايران ، اذار ١٩٧٥.

ئەگەر پەیماننامەیەك لە نێوان ولاتێك لە لایەك و چەند ولاتێکی تر مۆرکرا، ئەوا لە ژێر ناوی ولاتی یەکەم پێڕست دەکرێت. بۆ نموونە/ پەیماننامەیەك لە نێوان (فنلندا) لەلایەك و (بەریتانیا) لەلایەکی تر، ئەوا کارتی پێڕستکردنەکە بە ناوی (فنلندا)دەبێت، کارتی (ڕێگا نیشاندان) بۆ ولاتەکانی تریش دروست بکرێت.

Finland.treaties, etc.mar.27, 1961.

* G.T Brit.treaties, etc.Finland.mar.27, 1961

* پەیماننامەیەك لە نێوان سێ ولات و زیاتر لەژێر ناوی پەیماننامەکە، یاخود شوێنەکە کە پەیماننامەکەی لێ مۆرکراوە پێڕست دەکرێت. بۆ نموونە/

الامم المتحدة. معاهدات، الخ

الاتفاقية الدولية لازالة كافة اشكال التميز

العنصري- بيروت، ١٩٦٧ .

* کاروباری ڕێکخراوە ناحکومییەکان

وەك کۆڕو کۆبوونەوەو راپۆرت و بەڵگەنامەی بەڕێوەبردن، پەیڕەو و پرۆگرام، پڕوپاگەندە، لێکۆڵینەوە...هتد لەژێر ناوی ڕێکخراوەکەدا پێڕست دەکرێت وەك/

کۆمەڵەی کتێبخانەکانی عێراق

ئەو ڕێکخراوانەش کە نەناسراوون ناوی شار یاخود ولاتەکەیان بۆ دەنووسرێت وەك/

سەندیکای پارێزەران، بەغداد

ئەگەر نازناوی ڕێکخراوێك بەکورتکراوەیی هەبوو، ئەوا دەتوانین ئەو نازناوە بەکاربهێنین لەبری ناوە سەرەکییەکە بۆ نموونە/ اليونسكو

بدل

منظمة الامم المتحدة للتعليم و العلوم و الثقافة

Euraton

Not

European atomic energy community

هەنـدێك نموونـە لەسـەر چـۆنییەتی پێرسـتكردنی بڵاوكـراوە حكـومی و ڕێكخراوەییەكان

العراق. السفارة (باريس)
تاريخ العراق المعاصر-
باريس: السفارة، ١٩٨٠ .
٢٤٢ ص
١- العراق - تاريخ ا- العنوان

العراق . المجلس الوطني
تاريخ العراق المعاصر .
بغداد: المجلس، ١٩٨٠ .
٢٤٥ ص
١- العراق - تاريخ ا - العنوان

العراق. دستور

الدستور المؤقت–

بغداد: دارالحرية، ١٩٨٠ .

٢٢١ ص

١– العراق – الدساتير . ا – العنوان .

العراق. المواثيق

الميثاق العراقي.-

بغداد: دار الهيثم، ١٩٨٠ .

٢٢١ ص

١– العراق – المواثيق . ا– العنوان .

العراق – القوانين و الانظمة...الخ
القانون العراقى الجنائي–
بغداد: دار المثنى، ١٩٨٥.
٣٤١ ص
١– العراق – القوانين و الانظمة ا – العنوان

المؤتمر الجيولوجين، التمهيدى، جمعية الجيولوجيين العراقيين –
بغداد. ١٩٧٢ .
بغداد: الزوراء، ١٩٧٢ .
١٥٦ ص
١– الجيولوجيا – المؤتمرات – العراق ا – العنوان.

العراق. معاهدات و الاتفاقات...الخ فرنسا
بروتوكولات التعاون بين العراق و الفرنسا
بغداد: الجاحظ، ١٩٨٠ .
٣٢٥ ص
١- العراق. معاهدات و اتفاقات . ا - العنوان .

المجمع العلمي العراقي
مصطلحات مقاومة المواد وهندسة اسالة الماء-
بغداد: المجمع، ١٩٦٧ .
١٩٠ ص، ١٢* ٢٤ سم
١- مقاومة المواد - المعاجم . ا - اسالة الماء - المعاجم.

العراق. وزارة النفط و المعادن

الكتاب السنوي: النفط والمعادن في العراق ١٩٧٣ .

بغداد: الوزارة، ١٩٧٣ .

٢٤٣ ص، ١٥ * ٣٠ سم .

١- النفط - العراق . ا - العنوان .

مصر. مصلحة الضرائب

دليل الضريبة العامة على الايراد-

القاهرة: الهيئة العامة لشؤون المطابع الاميرية، ١٩٧٣ .

١٥ ص، ١٢ * ٢٤ سم

١- الجرائب - مصر . ا- العنوان .

National glary of art
American paintings and sculpture:
An illustration catalogue.-
Washington: the glary, 1970.
192p.ill:23cm.
1-americanarts. Ii-title.

An illustration dictionary of geography /
Edited by R.ogilvie Buchanan.-
London: Heinemann education, 1974.
242p: ill.
1-phisical geographical-dictionary.
2-geography-dictionary.
I-buchanan, R.ogilive(Ed.)

پێڕستکردنی ئەو سەرچاوانەی بەشێوەی زنجیرە دەردەچن (گۆڤار، ڕۆژنامە، ڕاپۆرت، ڕۆژ ژمێر..هتد - فهرست المسلسلات - الدوريات Serials, periodical

ئەو بڵاوکراوانە دەگرێتەوە، کە ناوبەناو لە ماوەی دیاریکراودا دەردەچن بەشێوەی زنجیرە، کۆمەڵێك بابەت و وتارو لێکۆڵینەوە دەگرێتەخۆ، چەندەها نووسەرو لێکۆڵەرەوە بەشداریانکردووە لە نوسینیدا. لەژێر یەك ناونیشانی یەکگرتوودا کۆبۆتەوەو بڵاوکراوەتەوە.

پێڕستکردنی ئەم سەرچاوانە جیاوازە لە پێڕستکردنی (کتێب)، چونکە لە پێڕستکردنی کتێبدا، دەروازەی سەرەکی کارتی پێڕستکردنەکە بە ناوی نووسەر یاخود هەرکەسێکی تر کە لەبری نووسەرێت دەبێت، بەڵام لەم جۆرە بڵاوکراوانەدا، دەروازەی سەرەکی بە ناونیشانی بڵاوکراوەکە دەبێت، زانیارییە بیبیلۆگرافیایەکان لە دوا ژمارەی بڵاوکراوەکە وەردەگرین.

ناونیشانی یاریدەدەر ناوی خاوەن ئیمتیاز و سەرنووسەر لەمجۆرە بڵاوکراوانەدا نانوسرێت، چونکە ناوبەناو ئەوکەسانە لە گۆڕاندان.

هەروەها کارتی پێڕستی ئەمجۆرە بڵاوکراوانە هەندێك زانیاری تێدا تۆمار دەکرێت، کە لە پێڕستی کتێبدا نییە، وەك زنجیرە و مێژووی دەرچوون و چۆنییەتی دەرچوون و ئەو ژمارانەی کە لەناو کتێبخانەدا هەیە.

بۆجیاکردنەوەی کارتی پێڕستی گۆڤار لە کارتی پێڕستی کتێب، وا باشترە کارتی پێڕستی گۆڤار ڕەنگی (پەمەیی) بێت.

ئەو زانیاریانەی کە پێویستە لە کارتی پێڕستی بابەتە خولاوەکاندا تۆمار بکرێت بریتییە لە (ناونیشانی گۆڤار)، کە بەشێوەیەکی کورتکراوە دەنوسرێت، بە مەرجێك کار لە مانای گۆڤارەکە نەکات و دەستەواژەیەکی تەواو بێت. ناونیشانی یاریدەدەر ئەگەر زۆر گرنگ نەبێت گۆێی پێنادرێت و نانووسرێت. بەم شێوەیەی خوارەوە زانیارییەکان لەسەر پێڕستی گۆڤارەکان تۆمار دەکەین.

ژ. پۆلێن

ژ. تایبەت ناونیشانی گۆڤارەکە: شێوازی دەرچوونی/ئەولایەنەی کە دەری دەکات.-

ژمارەی یەکەم (ساڵ) - ژمارەی کۆتایی (ساڵ)-

شوێن: بلاوکەرەوە، ساڵ .

ژمارەی یەکەم: روونکردنەوە، قەبارە.

شێوازی دەرچوون .

١- سەرەبابەت

٠٥١

د ٢٢٣ الدارة: مجلة فصلية/ تصدر عن دارة الملك عبد العزيز-

ع ١ (١٩٧٥) - -.

الرياض : دارة الملك عبد العزيز ، ١٩٧٥ .

ع ١ : مص، ١٢*٢٤ سم .

فصليه .

١- الفلسفه- الدوريات - السعوديه .

٠٥١ الفلسفة – الدوريات – السعودية

د٢٢٣ الدارة: مجلة فصلية/ تصدر عن دارة الملك عبد العزيز–

ع ١ (١٩٧٥) –

الرياض: دارة الملك عبد العزيز، ١٩٧٥ .

ع ١: مص، ١٢*٢٤ سم .

فصلية.

١– الفلسفة– الدوريات – السعودية .

هەندێك تێبینی لەسەر پێڕستکردنی گۆڤارو ڕۆژنامەکان

١- ئەگەر ناونیشانی گۆڤارەکە گۆڕدرا لە ناونیشانێکەوە بۆ ناونیشانێکی تر، ئەوا پێڕستکردنەکە بە ناونیشانە نوێیەکە دەبێت لەگەڵ دروستکردنی (کارتی ڕێگا نیشاندەر= بطاقة الاحالة)لە ناونیشانە کۆنەکە بۆ ناونیشانە نوێیەکە. بۆ نموونە/ مجلة السينما انظر مجلة السينما و المسرح .

٢- ئەگەر گۆڤارێك لە دەرچوون وەستا بوو، لە ماوەی دەرچوونیدا بە چەند ناونیشانێك دەرچوو بوو ئەوا ئەو ناونیشانە دەکەین بە دەروازەی پێڕستکردنەکە، کە بە زۆری گۆڤارەکەی پێناسرا بوو.

بۆ نموونە/ مجلة الاثنين و الدنيا – مجلة الاثنين.

٣- ئەگەر چەند گۆڤارێك لە چەند شوێنێکی جیاواز دەرچوون بە هەمان ناونیشان، ئەوا شوێنی جوگرافی زیاد دەکەین لەگەڵ ناونیشانی گۆڤارەکە لە نێوان دوو کەوانەدا دەنووسین ( ) .

بۆ نموونە/ الجمهورية (بغداد) الجمهورية (القاهرة).

٤- کاتێك کە گۆڤارێك لەلایەن ڕێکخراوێکەوە، یاخود دامەزراوەیەکی بەناوبانگەوە دەردەچێت، واباشترە دەروازەی سەرەکی بڵاوکراوەکە بەناوی ڕێکخراوەکەوە بێت، بۆ نموونە

مجلة جامعة المستنصرية/ جامعة المستنصرية، مجلة

Journal of the American chemical society

٥- ئەگەر گۆڤارەکە بەردەوام بوو لە دەرچوون ژمارەی یەکەمی دەنووسین دواتر نیشانەی (-) دادەنین، واتە بەم شێوەیە ع ١ -

٦- ئەگەر گۆڤارەکە وەستا بوو لە دەرچوون، ژمارەی یەکەم و مێژووەکەی، ژمارەی کۆتایی و مێژووەکەی تۆمار دەکەین. بۆ نموونە/ ژ ١ - (١٩٧٥) - ژ ٢٥ (١٩٨٠)

٧- ئەگەر لەناو کتێبخانەدا هەموو ژمارەکان نەبوو ئەوا لە شوێنی تێبینیدا تۆمار دەکرێت و ئاماژەی پێدەدرێت، یاخود (الفهرس المرئي).

٨- مێژوو تۆمار دەکرێت بە رۆژ و هەفتە و مانگ و ساڵ. ئەگەر رۆژانەبوو بە رۆژ، هەفتانە بوو بە هەفتە...هتد.

٩- ئەگەر گۆڤارەکە جگە لە ناوی دانەرەکەی ناونیشانی تری نەبوو ئەوا بە ناوی دانەرەکەی بلاودەکرێتەوە (کەس بێت یاخود رێکخراو).

١٠- ئەگەر ناونیشانی گۆڤارەکە ژمارەی لەگەڵدا بوو، لە ژمارەیەکەوە بۆ ژمارەیەکی تر گۆڕانی بەسەردا بێت، ئەوا ژمارەکە نانووسین بۆ نموونە/ بلاوکراوەی ئیشی دەست ژمارە (٥)

دەبێت بە/ بلاوکراوەی ئیشی دەست

١١- ئەگەر پەرەی ناونیشان، ناونیشانی بلاوکراوەکەی بە چەند زمانێك تێدا بلاوکرابووەوە، ئەوا ئەو زمانە هەڵدەبژێرین کە دەقی بلاوکراوەکەی پێ بلاوکراوەتەوە.

١٢- ئەگەر ناونیشانی گۆڤارەکە بە شێوەیەکی کورتکراوە بوو، وا باشترە لەگەڵ ناونیشانە کورتکراوەکەدا، ناونیشانەکە بە درێژی بنووسرێت. بۆ نموونە/

دفاتر م . ج . و . ع . ا . : دفاتر مركز جمع الوثائق للعلوم الانسانية .

هەندێك وشە كە بەكاردەهێنرێت بۆ دەربڕینی چۆنییەتی دەرچوونی گۆڤار، بە هەر سێ زمانی كوردی و عەرەبی و ئینگلیزی

daily	يومية	ڕۆژانە
Issued several times a week	تصدر عدد مرات في الاسبوع	چەند جارێك لە هەفتەیەكدا
Weekly	اسبوعية	هەفتانە
Biweekly	نصف الشهرية	نیو مانگی
monthly	شهرية	مانگانە
bimonthly	مرة كل شهرين	بە دوومانگ جارێك
quarterly	فصلية	وەرزی
3no.ayear	ثلاث مرات بالسنة	سالی سێ جار
semiannual	نصف سنوية	سالی دوو جار
annual	سنوية	سالانە
biennial	مرة كل سنتين	دووساڵ جارێك
triennial	مرة كل ثلاث سنوان	سێ ساڵ جارێك
Frequency varies	غير منتظمة الصدور	دەرچوونی ڕێك و پێك نییە
Monthly except July and august	شهرية عدا تموز و اب	مانگانە بەلام جگە لە تەمووز و ئاب

هەندێك نموونە لەسەر چۆنییەتی پێرستكردنی گۆڤارەكان

٩٥٥,٠٥

د٢٤٤ دراسات ايرانية: (مجلة)/ تصدرها مركز دراسات

الايرانية جامعة البصرة- مج ١ . ع ١ (١٩٨٧)-

(البصرة): المركز، ١٩٨٧ .

سنوية

١- ايران - تاريخ - دوريات

ا- جامعة الصرة - مركز دراسات الايرانية.

٠٥١

د٨٢٢ الوطن العربى: (مجلة)/ المشرف العام وليد

ابو ظهر- ع ١ (١٩٧٦) -

باريس، بيروت: (د . ن)، ١٩٧٦.

ع ١ : مص، ١٢*٣٠سم

اسبوعية

١- السياسة - الوطن العربى - الدوريات .

٠٥١

ي٣٥٤ يوميات ووثائق الوحدة العربية: (مجلة)/ تصدرها مركز دراسات الوحدة العربية– ع ١ (١٩٧٩)–

بيروت: المركز، ١٩٧٩ .

ع ١، ١٢ * ٢٧ سم

١– الوثائق العرية – دوريات.

ا– مركز دراسات الوحدة العربية.

709.567005
G

Gilgamesh: journal of modern Iraqi Arts / published by dar-almamun For translation and publishing.-
No.1 (1988) - .-
Baghdad: al dare, 1988.
No.1:illus.14*24c.
Yearly
1-iraq arts-periodicals.

المخطوطات / دەستنووس manuscripts

بریتییە لە بابەتی رۆشنبیری، کە بەدەستووخەت نووسرابێت، دەکرێت نامە بێت یاخود بەڵگە نامە یاخود بابەتی زانستی و ئەدەبی و مێژووی ....هتد. ئەم بابەتانە پێویستیان بە لێکۆڵینەوە هەیە بۆ کۆکردنەوەی زانیاری وەسفی لەسەر شێوازی دەرەوەی دەستنووسەکە، چونکە ئەم سەرچاوانە دەگمەنن دەکرێت لە هەموو جیهاندا یەك دانە لەو سەرچاوانە هەبێت، هەروەها لەسەردەمێکی کۆندا نوسراوە، بۆیە زۆرجار لاپەڕەکانی دەرەوەی سەرچاوەکە دەکرێت دڕابێت، یاخود نووسینەکانی تێکچوو بێت و لەلایەن کارمەندانی کتێبخانەوە نەخوێنرێتەوە.

بۆیە لەکاتی پێڕست و پۆلێنی ئەجۆرە سەرچاوانەدا دەبێت پەیڕەوی ئەم خاڵانەی خوارەوە بکرێت:-

١- هەندێکجار ناوی نووسەری سەرچاوەکە دیار نییە، یاخود زۆر دوورو درێژە یاخود نازناوی نووسەرەکە نووسراوە، بەڵام ناوی سەرەکی نییە، بۆ راستکردنەوەی ئەمانە پێویستە لەسەر پێڕست کار کە پشت ببەستێت بەو سەرچاوە باوەڕپێکراوانەی کە لەلایەن کسانی تایبەتمەندەوە بۆ ئەم مەبەستە ئامادەکراون و بەسەرچاوەی یاداشت، یاخود ژیاننامە (تراجم)دەناسرێن.

٢- نووسینی مێژووی لە دایکبوون و مردنی نووسەرەکە لە تەنیشت ناوی نووسەرەکەوە لە دەروازەی سەرەکی پێڕستکردنەکە، کە لە رێگایەوە زۆرجار ساتی بڵاوکردنەوە یاخود نووسینی سەرچاوەکە دەزانین.

٣- ناونیشان بە هەمان شێوەی بڵاوکراوە چاپکراوەکان لەسەر دووری دووەم دەنووسرێن.

٤- شوێنی نووسین و نووسەرەوەکە (الناسخ) و مێژووەکەی لە هەمان شوێنی چاپ و بڵاوکەرەوەکەو ساڵی بڵاوکردنەوەکە دەنووسرێن.

٥- سەبارەت بە زانیاری لەسەر لاپەڕەکانی دەستنووسەکە، ئەوا یان بەشێوەی وەرەقـە کـە لەسـەریەك دیـوی نووسـرابێت، یـاخود بەشـێوەی لاپـەڕە و لەسـەر هـەر دوو دیـوی نووسراوە، شتێکی تر کە جێگەی سـەرنجە لـە دەستنووسـدا ژمـارەی دێڕەکـانی لاپـەڕەی دەستنووسەکە کە بە (مسـطرة)ناودەبرێـت، بـەم شـێوەیە دەنوسـرێت/ ٢١ ورقـة، ١٥ مسطرة.

هـەروەها لـە دوای لاپـەڕەکان جـۆری بـەرگ تێگرتنەکـە دەنووسـرێت ئایـا نـەخش و نیگاری تێدایە، یاخود بە ئاوی ئاڵتوون نووسراوە یاخود بەهەر شێوەیەکی تر.

٦- دوای (بیانات توریـق) وشەی دەستپێکردنی دەستنووسـەکە دەنووسـین کـە بـە (استهلال) دەست پێدەکات. واتە بەشێکی دەست پێکی دەستنووسەکە دەنووسین.

نموونە لەسەر المستهل/ اخبرنا عبدالله ابن المامون الهروي قال اخبرني ابي قال اخبرنا ابو عبدالله

نموونـة لەســەر الخاتمـة/ تمـت التفسـير الشـريف بعـون الله التعـالى في يـوم الخامس عشر من شهر ذي الحجة خمسين ومائة والف غير معروف تاريخ النسخ.

٧- المحتويات، ناوەڕۆك باس لە چی دەكات.

٨- بیانات المتابعة ، بـە هـەمان شـێوەی کتێـب، وەك سـەرەبابەت و ناونیشـانی سەرچاوەکە.

٩- دەروازەی سەرەکی کارتی پێڕست بـە نـاوی نووسـەر دەبێـت، بـەڵام ئەگـەر نـاوی نووسەر نەزانراو بوو ناوی ئەو کەسە دەنووسین، کە دەستنووسەکەی نووسیوەتەوە، یـاخود کۆکەرەوە، خۆ ئەگەر ئەوانەش نەزانراو بـوو ئـەوا کـارتی پێڕسـتکردنەکە بـە ناونیشـانی دەستنووسەکە دەبێت.

چەند نموونەیەك لەسەر پێڕست و پۆلێنی دەستنووس

مخ
٩٣٥

٢٢٤١ ابن الربيع، عبد الرحمن بن على الشيبانى ، ٨٦٦-٩٤٤ ه
قرة العيون في تاريخ بلد الميمون/ نسخها عبدالله بن محمد
بن سليمان القرشي-
د.م: الناسخ، ١٢٢٢ه .
٢٤٦ ورقة، ١٤*٢١ سم
١٩ مسطر فى كل صفحة مصورة
١- الحضارة العربية. ٢- العرب - تاريخ
ب- العنوان.

مخ
٢٢٠

ف٤٢٣ الفيروز ابادي، محمد بن يعقوب بن محمد بن محمد بن ابراهيم بن عمر ٧٢٩-٨١٧ه

تنوير المقياس في تفسير سيدي عبد الله بن عباس -

د.م: د.ن، ١١٥٩ ه .

٨٢٨ ورقة، ١٢* ٢٣سم . م/ هب . ورق مقوي. ٢٣ مسطرة.

- اخبرنا عبدالله الثقة ابن المامون الهروي قال اخبرني قال اخبرنا ابو عبدالله...

- تمت التفسير الشريف بعون الله تعالى فى اليوم الخامس العشر من شهر ذي القعدة.

- المحتويات: هو رواية الكلبي ابى صالح ابي عباس في تفسير كتاب الله العزيز.

١ - القران الكريم - تفسير.   ا- العنوان .

مخ
٢٣٠

٥٣٢١ ابن الجزري، محمد بن محمد بن علي بن يوسف ٧٥١-٨٣٣ ه

الحصن الحصين من كلام سيد المرسلين/ نسخها

نفيس الدين العلوي-

قرطبة: الناسخ، ٨٧٢ .

٣٢٠ ورقة، نسخ، مجلد.

- فانه لما كان كتابي الحصن الحصين

من كلام سيد المرسلين فما اسبق الى مثله...

- سنة اثنين وسبعين وثمانمائة من الهجرة النبوية عليه

افضل الصلاة و السلام

- المحتويات جامع الاله عبد الغفار الواردة في الحديث.

١- الحديث الشريف - شرح.

ا- العلوي، نفيس الدين (الناسخ).

ب- العنوان.

پێڕستکردنی نەخشەو ئەتڵەس و گۆی زەوی

فهرسة المواد الخرائطية (الخرائط و الاطالس)

Cartographic materials (maps and atlases)

ئەمانەش کۆمەڵێك بابەتی رۆشنبیرین، کە زانیاریان هەلگرتووە، بەلاّم بە شێوەیەکی جیاواز تر لە کتێب و گۆڤارو دەستنووس، زانیارییەکانی ناو ئەم سەرچاوانە زیاتر بە شێوەی وێنەو نەخشەو هێلکارییە. کە بە هۆیەوە زانیاری دەبەخشێت لەسەر گۆی زەوی، ئەستێرەکان، ئاو، رووبار، بەرزو و نزمی، دانیشتوان، هەوا.....هتد.

لەبەرئەوەی بەشێکی زۆری سەرچاوەکانی کتێبخانەش لەم جۆرانەن، بۆیە پێویستە پۆلێن و پێڕست بکرێن.

- دەستنیشانکردنی دەروازەی سەرەکی نەخشەو ئەتڵەس و گۆی زەوی

دوو جۆر بۆچوون هەیە بۆ دەستنیشانکردنی دەروازەی سەرەکی کارتی پێڕستی نەخشەو ئەتڵەس:-

یەکەم/ دەستنیشانکردنی دەروازەی سەرەکی کارتەکە بە ناوی ئەو کەسەی کە نەخشەکەی ئامادەکردووە، یاخود نەخشەکەی کێشاوە.

دووەم / بەلاّم زۆر لە زاناکانی بواری پێڕستکردن ئەم بۆچوونە بە هەڵە دادەنێن، بەپێی ئەوەی کە زاناکان لەسەردەمی کۆندا ئەو نەخشانەیان کێشاوەو ئەو کەسانەی دوای ئەمان تەنها نەخشەکانیان لەبەرگرتۆتەوە و جارێکی تر ئامادەیان کردۆتەوە.

هۆکارێکی تریش ئەوەیە کە زۆربەی خوێنەران نەخشەو ئەتڵەسەکان بە ناونیشانەکانیان دەناسنەوە و داوای دەکەن. زۆر کەم خوێنەر هەیە کە ناوی ئامادەکاری نەخشەکە بزانێت.

هەروەها بابەتی نەخشەکانیش زۆر جار لە یەکتر جیاوازن بۆیە واباشترە کە دەروازەی سەرەکی پێڕستکردن بەناونیشانی نەخشەکە بێت.

شوێنی دۆزینەوەی زانیاری لەسەر نەخشەیەك، پشتی نەخشەکە دەبێت، واتە زانیارییەکان لەپشتی نەخشەکە وەردەگرین.

چەند نموونەیەك لەسەر پێڕستی نەخشەو ئەتڵەس

٩١٢,٥٦٧

ا ٨٧٤ الاطلس العراقي/ وزارة الثقافة والاعلام–

بغداد: الوزارة، ١٩٧٥ .

٢٠ ص : خرائط، ملونة، ٩*٢٠ سم

١– العراق – الاطالس .

٩١٢

ك ٢٣٢ كرة الارضية/ وزارة الثقافة و الالام –

مقياس الرسم ١ : ٢٠٠٠٠

بغداد: الوزارة، ١٩٨٠ .

١ كرة: ملونة، مجسمة .

١– العالم الكرات .

٩١٢,٥٦٧

خ ٢٢٨ خارطة العراق السياحية / اعداد وزارة الثقافة و الاعلام -
مقياس الرسم ١: ٣٠٠٠٠٠٠ -
بغداد: الوزارة، ١٩٨١ .
١ خارطة، ملونة، مجسمة، ١٥*٢٠ سم .
تطوى ٧ * ١٠ سم
١- العراق - الخرائط. ٢- العراق - السياحة.
ا- العراق. وزارة الثقافة و الاعلام.

٩١٢,٥٣١

خ ٢٢٨ خارطة المملكة العربية السعودية (خارطة)/ اعداد
وزارة الاعلام - مقياس الرسم ١ : ٣٠٠٠٠٠٠
الرياض: الوزارة، ١٩٨١.
١ خارطة: ملونة، ٣٨ * ٥٤ سم . على ورقة ٨١*٥٥ سم
تطوى فى ١٢*٢٠ سم . مع ٣٨ صورة تبين
نهضة السعودية.
بالمكتبة اربعة النسخ .
١- السعودية - خرائط . ٢- المواصلات - خرائط .

912
P Philip, George.
The university atlas / by George Philip.- 22nd.ed.-
London: George Philip, 1984.
176p.25*30c.m.
140p.index.
Geographical terms.
1-geographical mopes.
I-title.

پێڕستی هۆکارەکانی بیستن و بینین
فهرسة المواد السمعية و البصرية
Audio visual material cataloging

هەموو کتێبخانەیەکی نوێ هەوڵدەدات کۆمەڵێك هۆکاری ڕۆشنبیر کردنی نوێ بەدەست بهێنێت و شانبەشانی کتێب و گۆڤار ببێتە هۆکارێك بۆ ڕۆشنبیر کردنی خوێنەران ، چونکە پێشکەوتنەکانی مرۆڤایەتی وا دەخوازێت کە شانبەشانی ئەو سەرچاوانە ، سەرچاوەی ئەلکترۆنیش لە کتێبخانەکاندا هەبێت . تاوەکو بە ئاسانترین شێوە و کەمترین ماوە زانیارییەکان بگاتە دەستی خوێنەران .

بۆیە لەم بەشەدا باسی پێڕست کردنی (فلیم ، شریت ، سلاید ، وێنە ....هتد) دەکەین .

شێوازی پێڕست و پۆلێنی سەرچاوەکانی بیستن و بینین زۆر جیاواز نین لە شێوازی پێڕست و پۆلێنی کتێب و گۆڤار ، تەنها ئەوەندە نەبێت کەمەندێك زاراوە بەکاردەهێنرێت لە پێڕستی هۆکارەکانی بیستن و بینین کە لە گۆڤارو کتێب بە کارناهێنرێت .

لەبەر ئەوەی زۆرجار کۆمەڵێك کەسایەتی بەشدارن لە ئامادەکردنی سەرچاوەکانی بیستن و بینین بۆیە واباشترە کە دەروازەی سەرەکی کارتی پێڕست کردن بە ناونیشانی سەرچاوەکە بێت ، واتە زانیارییەکانی تر لەسەر دووری دووەم دەنوسرێت .

هەندێك نموونە لەسەر چۆنییەتی پێڕستكردن پۆلێنكردنی سەرچاوەكانی بیستن و بینین

٠٠٤
م ٢٩٣ ما هو الكومبيوتر[فلم سينمائى] / انتاج و
توزيع شركة الفديو المحدودة.–
لندن: الشركة، ١٩٧٩ .
١ بكرة (١٨ د): ملونة، ناطقة، ١٦ ملم
وضع خصيصا لتدريب العاملين مع الكومبيوتر
لاول مرة بللغة الانكليزية .
١– الحاسب الالكترونى. ا – شركة الفديو المحدودة (لندن).

ت ص
٢١٠
ق٢٢٨ قران الكريم [تسجيل صوتى] / تلاوة محمد الموسوي. –
قاهرة: اتحاد الاذاعة و تلفزيون، ١٩٧١ .
١ اسطوانة، (١٣ د. ق.): مجسم، ١٢ انج .
١– القران الكريم – تلاوة. ا– محمد الموسوي (القارئ).

ت.ص

٠٢٠

ع٧٢٥ العلاقات العامة و الدعاية المكتبية [تسجيل صوتي] / برنامج خاص اعداد محمود الاخرس، عدنان الشريف، اخراج احمد الدورى، تقديم ثابت عامر.-

السعودية: اذاعة المملكة العربية السعودية، ١٩٨٢ .

١ بكرة (٣١ د)٧,٥ انج/ ث، احادى .

يتكلم عن طبعة العلاقات العامة واصال المعلومات الى كافة الشرائح المجتمع.

١- المكتبات - العلاقات العامة. ا- الاخرس، محمود (معد). ب- الشريف، عدنان (معد). ج- الدورى، احمد (مخرج).

٩١٢,٥٦٧

خ ٢٢٨ خارطة العراق الزراعية [شفافية] / تصدرها

مدرية الوسائل التعلمية.–

بغداد: المديرية، ١٩٧٦.

١ شفافية: ملونة، ٣*٢٥ سم .

تبين المناطق الجغرافية ونوع المحاصيل التى

تزرع فى هذه المناطق.

١– الزراعة – العراق – الخرائط.

ا– العراق مدرية الوسائل التعلمية.

٤١٠,٧

ت ٢٧٥ تعلم اللغة العربية [بطاقة تعلمية] / اعداد

مديرية الوسائل التعلمية.–

بغداد: المديرية، ١٩٧٨.

٢٦ بطاقة: غير ملونة، ٩*١٢سم .

توجد فى البطاقة رسوم الاحرف العربية و كلمات .

١– اللغة العربية – التعليم .

ا– مديرية الوسائل التعلمية – بغداد (المعد).

٦١١
م٥٨٢ مقطع للاذن [نموذج] / اعداد
مديرية الوسائل التعلمية. —
بغداد: المديرية، ١٩٧١ .
١ نموذج: ملونة، ٣٢*١٢*٤ سم .
١- جسم الانسان - الاذن.
ا- مديرية الوسائل التعلمية - بغداد (المعد).

٣٩٨
ت٢٢٤ التراث الشعبي [مصغرات فلمية] / تصدرها
وزارة الثقافة و الاعلام.
بغداد: الوزارة، ١٩٦٩.
١٢بكرة مايكرو فلم: ديازو، ١٦ ملم .
١- الفولكلور . ا- العراق - وزارة الثقافة و الاعلام (المعد)
.

٩١٥,٦
و٨٨٢ الوطن العربي [مواد المجمعة] / اعداد

مديرية الوسائل التعلمية.

بغداد: المديرية، ١٩٨٧ .

٣ خرائط، ٤٥ سلايد، ١٢ صورة، ١٥*٢٢*٩ سم .

معهم دليل المعلم موضوع بالعلبة.

١- الوطن العربى - الوسائل التوضحية .

ا- بغداد - مديرية الوسائل التعلمية.

٧٠٩,٠٢
ف٨٣٦ فن التصوير الاسلامي [صورة] / اعداد

الواسطي.

الكويت: الممالك، ١٩٨٠ .

١صورة: ملونة، ٦٠*١٥ سم .

لوحة للفنان الواسطي، القرن ١٣ .

١- الفن الاسلامي. ٢- التصوير الاسلامي.

ا- الواسطي (الرسام).

٣٦٠

ر٢٣٣ رؤوف عبيد.

جرائم التزيف و التزوير [مايكروفيش] / تاليف رؤوف عبيد

القاهرة: دار الفكر العربي، ١٩٧٨ .

٣ مصغرات بطاقية: ملونة، ١٠*١٥ سم

تحتوي على الكشاف .

١- الجريمة و الاجرام. ا- العنوان.

٨١٠

م٥٢٥ مقامات الحريري [فلم تلفزيوني] / انتاج مؤسسة تلفزيون الاردني.

عمان: المؤسسة، ١٩٧٢ .

١ فلم (٣٠ د.): ملونة، ناطق، ١٦ ملم .

١- الادب العربي - مقامات.

ا- عمان - مؤسسة تلفزيون الاردني.

٧٠٠

ض٣٢٧ الضوء الخافت[فلم سينمائي] / افلام
احمد مظهر، اخراج فطين عبد الوهاب.
لندن: توزيع متروكولدين ماير، (د.ت).
١ فلم (١٠٠ د): اسود وابيض، ناطق، ١٦ ملم .
١- فلم سينمائي. ا- احمد مظهر (منتج)
ب- فطين عبد الوهاب (مخرج).

٥٩٠

ح٤٣٢ الحيوانات الشتاء[عرض مرئي]/ انتاج
و توزيع المؤسسة العامة للتعليم العربي.
قاهرة: المؤسسة، ١٩٧٥ .
١ فلم ثابت (١٥د.): ملونة، صامت، ١٦ ملم .
١- الحيوانات، علم . ا- مصر - المؤسسة العامة للتعليم .

ت.ص
٣٣٠
ش٢٣٢ الشروان، احمد صالح .
الكويت قبل النفط [تسجيل صوتي] / اعداد
احمد الشروان، القاء سمير الصبري .
القاهرة: المشروع التاريخي للوطن العربي، ١٩٨٣ .
١ كاسيت (٣٠ د.ق.): مساران، احادي .
يستعرض ذكريات احد كبار المعمرين في الكويت .
١- الكويت - الاقتصاد . ا- سمير صبري (ملقي).
ب- العنوان.

ت.ص
٧٨٠
ك ٧٤٣ كيلوباترا [تسجيل صوتي] / تلحين و غناء
محمد عبد الوهاب، تاليف علي محمد طه -
القاهرة: صوت الفن، ( ).
١ اسطوانة، (١٣ د. ق): ٣/ ١ ٣٣ د. ق، مجسم، ١٢ انج .
١- الاغاني المصرية. ا- محمد عبد الوهاب (ملحن).
ب- علي محمود طه (تاليف).

سەرچاوەکان

١- الامين، عبدالكريم... واخرون. مبادئ الفهرسة و التصنيف . ج ١ . بغداد: دار الحرية، ١٩٧٩ . ٣٩١ ص .

٢- الامين، عبدالكريم... واخرون . مبادئ الفهرسة و التصنيف . ج ٢ . بغداد: دار الحرية، ١٩٨٠ . ٢١٩ ص .

٣- الحلوجي، د. عبد الستار . لمحات من تاريخ الكتب و المكتبات . القاهرة: دار الثقافة، ١٩٩١ . ط ٣ . ١١٣ ص .

٤- رنجاناثان، ش . ر . ر. ترجمة حسن علي حسن حلوة. مبادئ تصنيف المكتبات . رياض: دار المريخ، ١٩٨٦ . ٢٦٩ ص .

٥- شرف الدين، عبد التواب . التصنيف: دليل عملي و دراسات نظرية. القاهرة: الدار الدولية، ١٩٩٩ . ٢٣٩ ص .

٦- شرف الدين، عبد التواب. الفهرسة الوصفية . القاهرة: دار الدولية، ٢٠٠٠ . ٢٤٧ ص .

٧- العايدي، محمد عوض . الموسوعة في التصنيف العشري . القاهرة: المكتبة الاكادمية، ٢٠٠٠ . ٤ اجزاء .

٨- عبدالله مشعل عبيدات... و اخرون . اسس الفهرسة و التصنيف . عمان: دار المسيرة، ٢٠٠٢ . ٢١١ ص .

٩- عزام، برجيس . مدخل الى علم التصنيف في المكتبات. (د. م): (د . ن)، ١٩٨٦. ٢٠٤ ص .

١٠- غنية خماس صالح . الفهرسة الوصفية: علم وفن و تنظيم . بغداد: مطبعة شفيق، ١٩٧٦ ص ٢٢٧ .

١١-   هنتر، ايريك . ج . تعريب و اعداد جمال الدين محمد الفرماوي . تحسيب عمليات الفهرسة في المكتبات و مراكز المعلومات . رياض: دار المريخ، ١٩٩٢ .

١٢-   هيسل، الفرد. تاريخ المكتبات . ترجمة د. شعبان عبد العزيز خليفة . القاهرة: المكتبة الاكاديمية، ١٩٩٣ . ١٩٨ ص .

13-Dewey, Melville. Dewey decimal classification and relative index ed.22.dublin:o.c.l.c., 2003. 4 volumes.

- شێرزاد سعید محمد.
- لەدایك بووی ١٩٦٧ سلێمانی.
- بەکالۆریۆس لە زانستەکانی کتێبخانە و دۆکۆمێنت.
- زانکۆی بەسرە بە پلەی (زۆر باش) ساڵی ١٩٩٠ – ١٩٩١.
- لە ساڵی ١٩٩٢ بەشداریکردووە لە دامەزراندنەوەی کتێبخانەی ناوەندی زانکۆی سلێمانی وەك خۆبەخش.
- ساڵی ١٩٩٣ تا ١٩٩٩ یاریدەدەری ئەمیندارى گشتی کتێبخانەو سەرۆکی بەشی (فەرهەنگ و پۆلین و خواستن بووە)لە زانکۆ.
- وەك مامۆستا بەشداری وانە وتنەوەی کردووە لەم خولانەدا:-

- ساڵی ١٩٩٦ خولی راهێنانی مامۆستایانی خوێندنگای ناوەندی و دواناوەندییەکان لە بواری زانستی کتێبخانەدا.
- ساڵی ٢٠٠٣ خولی فێربوونی زانستی کتێبخانە بۆ فەرمانبەرانی کتێبخانەکانی سەر بە وەزارەتی رۆشنبیری.
- ساڵی ٢٠٠٤ خولی فێربوونی زانستی کتێبخانە بۆ فەرمانبەرانی سەرجەم کتێبخانەکانی حکومەتی هەرێم لە پەیمانگای تەکنیکیدا.
- ساڵی ٢٠٠٤ وەك ئەندامی دەستەی دامەزرێنەر بەشداریکردووە لە دامەزراندنی بەشی زانیارییەکان و کتێبخانە لە پەیمانگای تەکنیکی سلێمانی لەو بەروارەوە مامۆستای وانە بێژە لە هەمان بەش.
- ساڵی ٢٠٠٥ خولی فەرمانبەرانی کتێبخانەکانی زانکۆی سلێمانی لە کتێبخانەی ناوەندنی زانکۆدا.

ساڵی ٢٠٠٨ خولی فێربوونی زانستی کتێبخانە بۆ سەرجەم فەرمانبەرانی کتێبخانەکانی شاری

- سلێمانی کە لە کتێبخانەی گشتی شاری سلێمانی کرابووەوە

- خاوەنی چەندەها نوسین و وەرگێڕانە لە گۆڤارو رۆژنامەکانی وەك (کوردستانی نوێ، ئاڵای ئازادی، هەرێم، زانستی سەردەم، دژنبست، ئاسۆی کتێبخانە)٠ کە بابەتەکانی تایبەت بە زانستەکانی کتێبخانە بووە ٠
- هەروەها بەشداریکردووە لە چەندەها سیمینار، چاوپێکەوتنی رادیۆیی و تەلەفیزیۆنی کەسەرجەم بابەتەکان تایبەت بوون بە لێدوان لەسەر زانستی کتێبخانەو کێشەکانی.
- ئەندامی دەستەی دامەزرێنەری رێکخراوی (کۆمەڵەی کارمەندانی کتێبخانەکانی کوردستانە).
- لە ٩ / ٩/٢٠٠٧ بە زۆرینەی دەنگ وەك سەرۆکی کۆمەڵەی کارمەندانی کتێبخانەکانی کوردستان هەڵبژاردراوە٠
- (ئەندامی کارا) لە سەندیکای رۆژنامە نووسانی کوردستان و فیدراسیۆنی رۆژنامەنوسانی جیهان.
- ئێستاش مامۆستایە لە پەیمانگای تەکنیکی سلێمانی بەشی کتێبخانە و زانیاری مامۆستای وانەی پێڕست و پۆلینە٠
- هەروەها یاریدەدەری سەرۆکی ئەمینداارانە لە کتێبخانەی ئەوقافی سلێمانی و سەرۆکی بەشی فەرهەنگ و پۆلین٠
- بەشداریکردووە لە خولی مەشق و راهینان بۆ وەرگرتنی زانیاری نوێ لە بواری پێڕست و پۆلین کە لە زانکۆی سلێمانی کرابوە لە مانگی ئازاری ٢٠٠٨، خولەکە لەلایەن زانکۆی کورردستانەوە سەرپەرشتی دەکراو، چەند مامۆستایەکی ئەمەریکی لە بورای زانستی کتێبخانەدا وانەیان تیدا وتۆتەوە.

- وەك مامۆستا بەشداریكردووە لە وتنەوەی وانەی (پۆلین) لەو خولەی كە رێكخراوی كۆمەڵەی كارمەندانی كتێبخانەكانی كوردستان، بەهاوكاری وەزارەتی پەروەردەی حكومەتی هەرێمی كوردستان، بۆ ئەو فەرمانبەرانەیان كردبووە، كە لە كتێبخانەی قوتابخانەكانی پەروەردەی شاری سلێمانیدا كاردەكەن. لەماوەی نێوان ٩-١١-٢٠٠٨ بۆ ٣٠-١١-٢٠٠٨ . خولەكە لە مەڵبەندی راهێنانی مامۆستا بەرێوەچوو.

فەرهەنگێكی لەبواری كتێبخانەو زانیارییەكاندا ئامادەكردووە، بە هەرسێ زمانی ئینگلیزی و عەرەبی و كوردی، بە تاكە فەرهەنگ دادەنرێت لەم بوارەدا كە زاراوەكانی تێدا بێت بە زمانی كوردی.

ناوەرۆك

پاری سێیەم/ پێڕست